

BÁNYAMUNKÁS

A BÁNYA-, ENERGIA- ÉS IPARI DOLGOZÓK SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA - ALAPÍTVÁ 1913-BAN

JÓ SZERENCSE T!

Bányásznapi 2014, Oroszlány

Oroszlány városa volt a házigazdája az idei központi bányásznapi ünnepségnek, melyet a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium, a Bányá- Energia és Ipari Dolgozók Szakszervezete, a Magyar Bányászati Szövetség, az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület valamint Oroszlány Város Önkormányzata közösen rendezett meg.

Az ünnepi elnökségi asztalnál helyet foglalt: Dr. Aradszki András országgyűlési képviselő, az NFM államtitkára, Czunyné, Dr. Bertalan Judit országgyűlési képviselő, az EMI köznevelési államtitkára, Bencsik János országgyűlési képviselő, a GIB Energetikai bizottságának elnöke, Dr. Nyikos Attila a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal elnökhelyettese, Jászai Sándor a Magyar Bányászati és Földtani Hivatal elnöke, Palásthy György a Magyar Bányászati Szövetség elnöke, Rabi Ferenc a Bányá-, Energia és Ipari Dolgozók Szakszervezete elnöke, Dr. Nagy Lajos az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület elnöke, Dr. Szűcs Péter a Miskolci Egyetem Műszaki Földtudományi Kar dékánja, Horváth Péter Magyar Villamos Művek ZRt. vezérigazgatója, Takács Károly Oroszlány város polgármestere, valamint Dr. Zoltay Ákos az MBSZ főtítká-

ra, az ünnepséget levezető elnök.

Az ünnepség a Magyar Himnusz közös eléneklésével kezdődött, majd a levezető köszöntötte a bányászatban dolgozókat, az ünnepség résztvevőit.

Kiss Emma színművésznő szavalatát követően Rabi Ferenc a BDSZ elnöke ünnepi megnyitója hangzott el. Ezután a levezető elnök felolvasta Áder János köztársasági elnök Oroszlány városát és a bányászatban dolgozókat köszöntő levelét.

Ünnepi beszédet Dr. Aradszki András a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium államtitkára tartott, majd az MBSZ és az

OMBKE elnökeinek üdvözlő beszéde hangzott el. Ez után kerültek átadásra a „Kiváló Bányász” kitüntetési cím, a „Miniszeri Elismerő Oklevél” valamint a szakmai kitüntetések.

A kitüntetések átadása után Mészáros János Elek előadóművész adott nagy sikerű műsort.

A Bányász Himnusz eléneklésével a rendezvény hivatalos része befejeződött.

Az állófogadáson Takács Károly Oroszlány város polgármestere mondott pohárköszöntőt.

(Az alábbiakban a beszédek szerkesztett változatát közöljük! – a Szerk.)

Jövőkép

A magyarországi fejlődés jövőbeli egyik alapkérdése, hogy a jelenlegi munkavállalói bizonytalanságot, sok esetben kiszolgáltatottságot képesek vagyunk-e felszámolni, képesek vagyunk-e elérni, hogy a munka tisztaságát tudjon biztosítani az embereknek.

Nem hiszek abban, hogy erős szakszervezetek nélkül sikerülhet szociális piacgazdaságot kialakítani, amelyben a társadalom minden tagja megtalálja a boldogulását. Erős szakszervezetek nélkül nincs demokrácia. Nem lehet a vállalkozásokat, a közszféra munkahelyeit szakszervezetek nélkül, kizárólag autoriter módszerekkel hosszú távon eredményesen működtetni.

A Magyar Szakszervezeti Szövetség megalakítása jó alapot, hátteret biztosít arra, hogy kedvezően alakuljon a szakszervezeti struktúra. A MaSzSz a különböző területeken szerveződő szakszervezetek számára lehetővé teszi erős ágazati szervezetek létrehozását. Ezeknek a súlyos munkahelyi, területi és országos szinten egyaránt meghatározó szakszervezeti jelenlétet biztosíthat.

Az atomizált szakszervezeti mozgalom nem tud jelentős társadalmi, lényeges lokális befolyást érvényesíteni. Személy szerint elsősorban ezért támogattam a Magyar Szakszervezeti Szövetség létrejöttét. A rendelkezésre álló szakmai, szellemi erő koncentrációja, párosulva az anyagi, gazdasági lehetőségeinkkel, pozitívan tudja a társadalomban betöltött szerepünket alakítani. A kiindulási pont egyértelmű, a munkavállalók érdekeinek megjelenítése, a dolgozók érdeke pedig az, hogy munkájuk értékével arányos jövedelemmel rendelkezzenek, biztonságos, egészséges munkahelyük legyen, tisztességes szociális ellátórendszer működjön. Ezek elérése a fő feladatunk. Az új szövetség súlyánál fogva kikerülhetetlen lehet, lesz.

A következő évtől az új szervezeti működés megindul. Nagyszámú megalakultak a szakmai-ágazati tagozatok, amelyek a szövetség oszlopaivá kell, hogy váljanak. Itt folyhatnak azok a műhelymunkák, amelyek megfelelő hátteret tudnak biztosítani a tárgyalásokhoz, megteremtik a valós szakszervezeti fellépés feltételeit.

Ehhez erősödni is kell, ezért nagyon fontos a tagszervezés, a szakszervezetek vonzóvá tétele, új szervezeti egységek létrehozása.

Világos célok, egyértelmű jövőkép, a törekvések nyilvánosság előtti bemutatása, a munkavállalói érdekek erőteljes képviselése, mindez együttesen vezethet el az új érdekvédelmi szövetség sikereihez.

A mi világunkban a szolidaritás alapérték. Manapság ez már sokak számára nem magától értetődő. Meggyőződésem, hogy az olyan társadalom, ahol a tagok egymás hátán próbálnak meg felkapaszkodni, nem lehet tartósan sikeres, eredményes. A szolidaritás örök érték, párosulva szakmai tudással, következetes érdekképviselettel csak sikerrel vezetheti a szövetséget és minden egyes tagját. Ez a mi dolgunk!

Am nem csak az országos konföderáció szintjén kell a szakszervezeteknek megújulniuk, hanem ágazati és munkahelyi szinten is. Az ágazati folyamatok, Európában és a világban, elsősorban az ipari termelésben résztvevő szakszervezeti szerveződések összefogására épült. Dániában, Ausztriában, Németországban, az északi országokban és a világ szakszervezeti mozgalmában is megalakultak az ipari szakszervezeti szövetségek. Magyarországon tíz évvel ezelőtt kezdtük el ezt a folyamatot. Sajnos a bányász és a könnyűipari – bőr, textil, ruházati – kivételével valódi fúziós folyamat nem igazán játszódott le. A következő időszakban a szervezeti erők koncentrációja érdekében meg kell valósítani a magyarországi ipari szakszervezetek létrehozását, melyben egy kisebb lépést a vasas szakszervezeti szövetséggel megtettünk azaz, hogy elfogadtuk a közös kongresszusi álláspontot, amelyet programban szeretnénk elfogadtatni és így kötelezővé tenni az egyesülési, fúziós folyamatra. (A dokumentumot az alábbiakban közöljük! A szerk.)

„A két szervezet 2014-es kongresszusain elfogadásra kerülő programba az alábbiak épüljenek be:
A két szervezet érdekelt a szakértői állományuk, az anyagi erőforrások koncentrációjában, a szakszervezeti tagok érdekeinek hatékonyabb védelmében, a munkavállalói érdekek eredményesebb képviselésében, a munkahelyeken, a régiókban, a területeken való jelenlét erősítésében, a működő szervezetek magasabb színvonalú segítségével, a szakma specifikus és réteg érdekek eddigiéknél erőteljesebb megjelenítésében, képviselésében, a szervezetszervezés javításában, a taglétszám, a lefedettség bővítésében, az akcióképesség erősítésében.
Mindezek megvalósítása érdekében a két szervezet fúzióra kíván lépni és jogutódlással egy új szervezetet létrehozni.
Meggyőződésünk, hogy az új szervezet létrehozásával eredményesebbek lehetnek az érdekérvényesítésben, a tagság élet- és munkakörülményeinek javításában, érdekeik védelmében, képviselését érintő ügyekben, valamint az iparra vonatkozó stratégia kialakításában. A fúzió végrehajtása során a szakszervezeti egységek vagyoni önállósága elismerésre kerül.
A két szervezet megszűntetésére és a fúzióval létrejövő új szervezet megalakítására legkésőbb 2016-ig kongresszusokat kell tartani.
A fúzió részletkérdéseire a 2014-es kongresszusokat követően forgatókönyvet kell kidolgozni határidők és felelősök megnevezésével, amelyet mindkét szervezet két kongresszus közötti legfelsőbb döntést hozó testülete fogad el.
Budapest, 2014. augusztus 21.”

Bízom benne, hogy a jövő évben, más ipari szakszervezetek is csatlakoznak ehhez a folyamathoz, s amikor a XXXV. kongresszusunkat meghirdetjük, akkor az új, magyarországi, ipari szakszervezeti összefogásról tudunk majd a Bányamunkás olvasóink számot adni.

Rabi Ferenc
a BDSZ elnöke

Rabi Ferenc, a BDSZ elnöke

Jó szerencsét! Tisztelt Bányásznapi Ünnepség! Tisztelt Államtitkár Úr! Kedves Kollegák!

A 64. Bányásznapi szeretettel köszöntöm a központi szakmai ünnepségünk résztvevőit, az ország bányászait, bányász nyugdíjasait. Köszöntöm a sajtó képviselőit is, megköszönve érdeklődésüket. Köszönöm, hogy itt vannak, hogy eljöttek Oroszlányba, hogy 2000 után újra a város vendégeiként a bányász társadalom képviselői együtt lehetnek.

A bányásznapi veszélyes körülmények között, nehéz fizikai munkát végzők elismerése, tiszteletadás a bányásznak. Aktuális ez a mai napon is, hiszen Magyarország, a volt Oroszlányi Szénbányák, a Vértesi Erőmű Zrt. a magyar mélyművelésű szénbányászat utolsó működő modern bányája a Márkushegyi bánya, amely az ismert folyamatok kapcsán hamarosan befejezi termelését, a kihívások, a megfelelő elvárások után.

Indokolt, hogy a „hazafel” tartó bánya feltárt és könnyen hozzáférhető szénvagyona lefejtésre, kizsárolásra kerüljön. A Vértesi Erőmű számára is

kedvezőbb, hiszen még szüksége van szénre. Biztos vagyok benne, hogy a bányában meglévő, feltárt szénvagyont kedvezőbb az erőmű számára, mint az import szén.

Ez a bánya az ország különböző területein állásukat elvesztő szakemberek számára biztosított munkahelyet, lehetőséget a bányásznyugdíjhoz szükséges évek, műszakszám eléréséhez, biztosította a megélhetést bányász családok százainak.

A földalatti osztályozó, a legkorszerűbb keresztvázas szárnyátadás, vagy a nagytetű keresztvázas szárnyátadás alkalmazása szakmailag, technikailag is újdonságot jelentettek. Az egy fejtésre jutó termelés korábban nem ritkán az ötezer tonna/nap teljesítményt is hozta, dicsérve a nagy tudással rendelkező szakembereket: vajúrókat, villanyszerelőket, lakatosokat, műszaki vezetőket munkájukat.

Köszönjük az aktív és a nyugdíjas bányászoknak és azoknak is, akik már nincsenek közöttünk. Reméljük, hogy az évszázadok alatt felhalmozódott földalatti szénbányászat tapasztalatai, az ehhez szükséges tudás, a még mindig modernnek számító márkushegyi gépi berendezések nem vesznek el vég-

legesén, illetve hasznosulnak.

A hasznosulási lehetőségre hadd hozzak egy külföldi példát. Múlt év decembere óta tartós üzemben működik a német lübeni köszéntüzelésű szénéromű. 750 MW villamos teljesítménnyel rendelkezik és 46 %-os határfokával a legkorszerűbb technika alkalmazásának köszönhetően közel egymillió CO2 egység takarítható meg itt évente. Nem csak kiemelkedő hatékonyságú alapterhelési üzemi, hanem tervezési jellemzői folytán szabályozási erőműnek, rugalmas járatásra is optimális.

Magyarország az Európai Bizottsággal a napokban írta alá 2020-ig tartó fejlesztésre vonatkozó megállapodást. A 12.000 mrdFt hatvan százaléka gazdaságfejlesztésre fordítható. Ésszerűnek tűnik, hogy hazai tüzelőanyag felhasználásával, hazai munkaerő igénybevételével, legális, fehér foglalkoztatással, hasonló határfokú erőművi beruházásokra, azok ösztönzésére kerüljön sor Magyarországon, erősítve az energiaellátás biztonságát, megőrizve a szén arányát az energiámixben.

(Folytatás a 2. oldalon)

Rabi Ferenc ünnepi megnyitó beszéde

(Folytatás az 1. oldalról)

A jövő záloga, hogy legyen a szénbányászati vállalkozásokat eltartó felvevő piac, ehhez viszont szükséges az erőművi modernizáció is, a versenyképes villamosáram-termelés, a szén más irányú, elsősorban vegyipari felhasználásnak kutatása, hasznosítása.

Az ifjúsági, iskolarendszerű bányász-képzésben résztvevők foglalkoztatási lehetőségei ma még korlátozottak. Több éves, évtizedes távlatokban jelenhet meg a kiszámítható bányászkarrier feltételeinek kialakulása, elsősorban a megalakult klaszterek adhatnak ehhez keretet. A bányászati szak tudás megőrzése, új munkahelyek létrehozása, illetve a meglévő vállalkozások szakember ellátottságának szükségletei indokolhatják a duális képzés újra indítását. A földalatti gyakorlati munkahelyeknek, tanbányáknak kevés működő vállalkozás maradt, esetleg a bakonyoszlói, farkaslyuki és úrkuti bányák jöhetnek szóba.

A jövő szempontjából az 50 éve alapított MVM Tröszt jogutódja az MVM Zrt. erősödő nemzeti vállalkozás segítő, erősítheti a hazai tüzelőanyag gazdaságos felhasználását. Reméljük, hogy a vállalat, következő 50 éve sikereket és eredményeket hoz, biztos megélhetést adva a cégcsoportban foglalkoztatott munkavállalóknak.

Tisztelt Ünneplők!

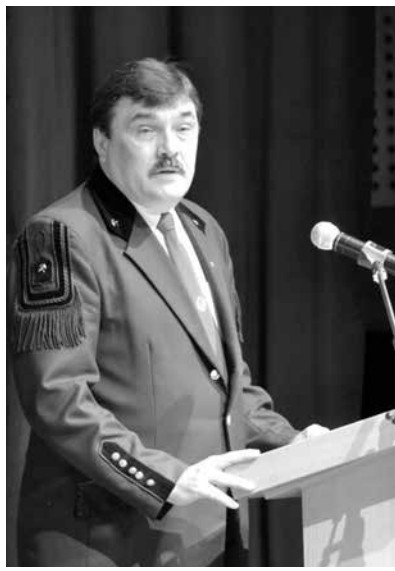
Az ásványi nyersanyag hasznosítás

Magyarország iparának fejlesztése miatt is kiemelt jelentőséggel bír.

Reménykedem, hogy az Ásványvagyon-hasznosítási és készletgazdálkodási Cselekvési Terv gyakorlati megvalósítása új munkahelyeket terem. A Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület szakmai anyagai, a visegrádi négyek bányász és kohász egyesületeinek memoranduma, a Magyar Földtani és Geofizikai Intézet, a Miskolci Egyetem, mint tudásközpontok hozzájárulnak a fenntartható munkahelyek létrehozásához. Várjuk a tervek, az elképzelések gyakorlati megvalósítását. Ennek egyik alapfeltétele, hogy a napjainkban felmerülő ágazati problémák megoldásának legyen fóruma.

Köszönöm a jelenlévő és a bányászot a jövőben irányító Dr. Aradszki András államtitkár úrnak azt az ígéretét, hogy a reprezentatív munkáltatói szervezettel közösen a következő kormányzati ciklus ásványvagyon-hasznosítási elképzeléseiről párbeszédet folytathatunk. A kiszámíthatóság az üzleti tervek alapja, megteremt a foglalkoztatás biztonságát, a munkaidő felhasználásnak tervezhetőségét is.

Az elmúlt években elsősorban az építőipari alapanyag gyártás területén, a kis- és közepes vállalkozások számára probléma a megrendelések hullámzása. A hektikus igény állapot változását a tervezhetőség intézményi hátterének megteremtése, az ásványgazdálkodási és

készletezési stratégia javíthatja. Van, amikor 9 t/fő aggregátum termelés az elvárás, ami aztán lecsökken 4 t/főre. A foglalkoztatás kiszámíthatósága miatt is indokolt ennek a problémának a megoldása, akárcsak a környezet ésszerű védelme a „Natura2000” esetében.

A szénhidrogén iparban a földgáz-készletezés és kereskedelem kiemelt figyelmet kapott. A nemzeti energetikai csoport gáz üzletágának sikereiben bízunk. A nagyon várt szénhidrogén koncessziós kiírások egy része a múlt évben és ez évben megjelent. A piaci

szereplők jelzései alapján „jobb területeket” vártak. A szénhidrogén alágazatban a foglalkoztatási viszonyokban lényeges változás nem következett be.

A hazai uránbányászat újraindításának gazdaságossági, egészségügyi, társadalmi, valamint környezetvédelmi szempontú megvalósíthatóságának vizsgálatát kormányhatározat írta elő. Az elérhető műszaki gyakorlat alkalmazása, a meglévő szigorú normák teljesítése és az ismert uránár prognózisok alapján a mecseki uránérc vagyon kitermelése gazdaságosnak mutatkozhat. Az uránbányászati utódcégeknek dolgozók bányászati szak tudása piaci körülmények között is érvényesül. Itt szeretném megköszönni, hogy a MECSEK-ÖKO környezetvédelemmel foglalkozó cég szétválását, három vállalkozásba történő integrálását a Bányai Párbeszéd Bizottságban történt tájékoztatásnak megfelelően, érdeksérelem nélkül bonyolították le.

A bányászati technológiával megoldott radioaktív hulladéktárolók építése 3-500 főnek adott munkalehetőséget.

A recski színes- és nemesfém ércek bányászata vertikális szemléletben, további feldolgozással több ezer fő foglalkoztatását biztosíthatná.

Gratulálok azon sikeres bányászati vállalkozásoknak, amelyek nemzetközi piacon is eredményesek, hozzájárulnak az exportorientált gazdaságpolitika sikerességéhez. Elismerést érdemelnek azok a vállalkozások is, amelyek versenyképesek és a hazai piacon tudnak érvényesülni.

Kedves Bányásztársaim!

A 64. bányásznap sajnos nem hozta el a megoldást a szénkültéjtelés szakmai nyugdíjban részesülők számára. Bízunk az átmeneti rendelkezések elfogadásában és továbbra is igényeljük, hogy a javasoltak szerint legyen megoldás a mátrai bányászok számára.

A korábbi 23/91-es kormányrendelet alapján a 10 év földalatti szolgálattal nem rendelkezők, illetve a külféjtésről rokkantossítottak számára továbbra is igényeljük a korábbi juttatásaik biztosítását. Ezekben az ügyekben két országos és egy pécsi demonstrációt már lebonyolítottunk.

Ugyancsak indokolt a kordedvezmé-

nyes nyugdíjra vonatkozó új szabályozás megjelenése vagy átmenetileg a régi munkaköri jegyzék meghosszabbítása. A föld alatt dolgozók számára a további évek megszerzése rendkívül fontos, mindazzal együtt, hogy a bányatörvény biztosítja a 25 év vagy 5000 műszak után az átmeneti bányászjára-dék igénybevitelének lehetőségét.

Tisztelt Államtitkár Úr!

A bányásznap ünnepségeknél mindig is üzenete volt a tisztességes és nehéz feltételek között végzett fizikai munka megbecsülése, azoknak az embereknek az elismerése, akik éveket, évtizedeket dolgoztak nehéz körülmények között. Ezért is kérem, hogy támogatásával segítse az érintett bányászokat, hogy a számukra kedvező változások megtörténjenek.

Köszönöm, hogy elfogadta a meghívásunkat és jelenlétével, kitüntetések átadásával is elismeri a bányászok munkáját.

Ezekben a napokban közel 800 bányászati vállalkozásnál és a „volt” bányász településeken kerül sor bányásznap ünnepségekre. Az ünnepségen elmondott gondolatait továbbítjuk.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Ugyancsak köszönöm mind azon távollévőknek és a jelenlévő országgyűlési képviselőknek és döntéshozóknak, akik segítették a márkushegyi szénbánya működésének fenntartását, azzal együtt, hogy a „Bányászszakszervezet” is mindent elkövetett, hogy szerkezetátalakítási támogatás segítse a bányai munkahelyeinek megőrzését.

Ez a bányásznap kifejezi szakmánk megbecsülését is, hiszen a 60 éve városá nyilvánított Oroszlány Önkormányzata és polgármestere vállalta, hogy meghívja és vendégül látja a központi bányásznap ünnepség résztvevőit, bizonyítva, hogy nem felejtették el, hogy amit a bányászat adott a városnak.

Köszönöm a város polgárainak és az ünnepségek rendezőinek, hogy az embert próbáló munkát végző bányászt köszöntik és mi is köszöntjük a 60 éves város lakosait.

A 64. Bányásznap központi ünnepséget ezennel megnyitom.

Jó szerencsét!

Dr. Aradszki András, az NFM államtitkára

Jó szerencsét! Tisztelt Hölgyeim és Uraim, tisztelt Bányászok, kedves Vendégek! Különleges érzés számomra, hogy itt, az idén városá nyilvánításának hatvanadik évfordulóját ünneplő Oroszlányban, lehetek részese a bányásztársadalom tradicionális ünnepének. Abban a városban, amely egykor a bányászainak lelkiismeretes és nagy szakértelmet igénylő erőfeszítéseivel lépett a fejlődés útjára, s vált ismert, jelentős településsé. Az idei év egy korszakváltó folyamat fontos állomása Oroszlány, s a környező települések életében. Korszakváltás azért, mert Magyarország egyetlen mélyművelésű bányájában, a márkushegyiben, a közvetlen, direkt szénkitermelés megszűnik. E tekintetben meg kell felelni annak a bányászati morális követelménynek, hogy aknaszájnal szén nem hagyunk. A folyamat azért folyamat, mert egy előre eltervezett útiterv alapján történik. Hozom és elfogadom, hogy a korábban tudott döntés beteljesedése nem felhőtlen örömet jelent, annak ellenére, hogy a magyar kormány az Európai Unióval együttműködve, a szakszervezetekkel szoros egyetértésben, társadalmi szolidaritással megteremtette a munka és társadalmi béke előfeltételeit. A 2013-tól kezdődő időszak alatt a csőd közeli Vértesi Erőmű Zrt 42,3 milliárd forint támogatásban részesült, mely a működés veszteségeinek pótlására, társadalmi és regionális problémák enyhítésére

szolgált. Több mint tízmilliárd fordított a munkavállalókat is érintő feladatokra, átképzési programokra, az előrehozott nyugdíjakra, s a végkielégítésre. Egymilliárd forint a munkavállalók újbóli elhelyezkedését szolgálta, s szolgálja majd a jövőben is. Ennek a sikerességét mi sem jelzi jobban, hogy a térségben a munkanélküliség messze az országos átlag alatt van, alig éri el a hat százalékot. Bár a munka még nem fejeződött be, hátra van a bányai területének reaktivációja, az értékes berendezések üzemképes állapotú mentése, mi többeknek további munkalehetőséget ad, érdemes megállni és számvetést csinálni. Fontos és értékelhető az a szerteágazó munka, mit a döntéstől napjainkig a bányászok az erőmű, a város és térségének vezetői, a polgármesterek, képviselők, szakszervezeti vezetők és mindenki, aki ebben érintett, elvégzett.

Mindannyiukat köszönet illeti, hogy a folyamat úgy ment végbe, ahogy eltervezték. Legyünk büszkék arra, hogy amit elterveztünk, sikerült. Köszönet és hála ezért Önöknek!

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Tisztában vagyok azzal, hogy a szakma művelőinek sok és mély változással, kihívással kell szembenéznie a jövőben, de helyesebb, ha azt mondom: a jövőben is. Az energiatermelés és az ásványi anyag felhasználás területén mutatózó változások mellett egyre nehezebben elérhető ásványi vagyon kitermeléshez

szükséges technológiai fejlődés megköveteli a szakmai tudás folyamatos bővítését. Ez a tudás, reményeink szerint nem válik holt tőkévé, hanem annak gyakorlatában fog megéledni. Van egy mondat, amit sokszor elmondunk: a magyar kormány számít a bányásztársadalomra, a bányászatot továbbra is nemzetgazdasági jelentőségű ágazatként kezeli. Ezt sokszor, sokan, sok helyen elmondták. Én arra alapozom ennek a kijelentésnek, mondatnak az igazságtartalmát, hogy a 2011-ben elfogadott, Magyarország energiastratégiája, amely 2030-as állapotot vizsgált meg 2050-es kitekintéssel, fontos és kiemelkedő szerepet szán a szénbányászatnak és a bányászatnak. Az a dolgunk és arra szegődtünk, hogy ezt az energiastratégiát a valóság talajára állítsuk, elindítsuk azokat a folyamatokat, amelyek eredményeképpen kiszámítható magyar forrásból származó fosszilis energiaforrásokkal biztosítsuk hazánk energiaellátásának jelentős, döntő részét. Függetlenedjünk a külső hatásoktól, külső befolyásoktól. Mindezen túl, a kitermelt nyersanyagok nélkülözhetetlen a vegyiparban, segítségükkel tudjuk működtetni a nemzet gazdaságának anyagi eszközeit. Az előttem szóló fel-emelte és meg kell, hogy jegyezzem, van egy fontos és ritkán emlegetett terület, szerencsére ma kétszer is szóba került, hogy bányászok nélkül a békés célú atomenergia termelés sem lenne

megvalósítható. Bátaapátiban a radioaktív hulladék elhelyezésében a mecseki bányászok szakértelme kellett ahhoz, hogy ez a létesítmény megvalósuljon, és valóban piacépes tudással rendelkező, korszerű munkát végző, szorgalmas emberek dolgozzanak azért, hogy mindannyian nagyobb biztonságban éljünk.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

A jövő mindig a jelenben kezdődik. A jövő bányászataért most kell tennünk, cselekednünk. Ezeknek a követelményeknek lépésről-lépésre kívánunk tervezetten, megfontoltan, előremutatón

ügy eleget tenni, hogy harminc év múlva ne mondassák ránk, hogy elhibáztuk az irányt, nem tettük meg, amit meg kellett volna tennünk, és ezáltal kockáztattuk a magyar gazdaság, a magyar nemzet jövőjének meghatározó részét. Ennek érdekében a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium, hosszabb szünet után elkezdte a bányászati koncesszió kiírását. Az idén a pályázat eredményesen lezárult, az elnyert koncessziók alapján a MOL, a Vermilion Exploration lett jogosult Battonya, Pusztaföldvár, Szeged és Jászberény területén szénhidrogén, valamint geotermikus energia feltárására és kutatására. Az eredményes pályázat után rögtön újabb koncessziós eljárást indítottunk, Battonya, Ebes, Nádudvar, Nagylengyel és más településekre vonatkozóan. A szakma sok esetben sok oldalról megvizsgálta ezeket a koncessziókat, érte kritika is ezeket a kiírásokat, feltételeket, a kritikák tükrében igyekszünk adaptálni, ha kell nem riadunk vissza a jogszabály-módosításoktól, azért, hogy minél hatékonyabban, minél eredményesebben és minél sikeresebben tudjuk a koncessziókat meghirdetni, amelyek sikere nyilvánvalóan az, hogy bányák nyíljanak. A jövőt az is jelenti, hogy a Magyar Bányászati és Földtani Hivatal, különböző területeken végzi az érzékenységi és terhelhetőségi vizsgálatokat.

(Folytatás a 3. oldalon)

(Folytatás a 2. oldalról)

A jövőben újabb koncessziós pályázatok kiírását tervezzük, amelyek között már szénbánya megnyitását célzó is lesz. Szándékaink szerencsére találkoznak a bányászársadalom elvárásaival, vagy legalábbis annak a legfontosabb részével. Ennek fontos jelzése, hogy az országban önszervező módon jönnek létre bányászati klaszterek, amelyek működését üdvözljük és támogatjuk. A klaszterek fórumai, az önkormányzatok, kutatóközpontok, a civil szféra és a kormányzati szervek közötti párbeszéd. Ezzel kapcsolatos friss hír az is, hogy újra indult a vajaképzés Komlón, reményeink szerint ez olyan tudást ad az ott végző vajaképezőknek, amit alkalmazni tudnak, s amit korábban is mondtam: a tudásuk a gyakorlatban fog edződni.

Mint említettem az előbb, a kormány számol a bányászattal, ezért kiemelt hangsúlyt helyez a fejlődési lehetőségek vizsgálatára. Ennek során szem előtt kell tartanunk a felhasználási célok, a társadalmi folyamatok, valamint a műszaki és természeti kockázatok mellett a gazdasági feltétele igazodását is. Az bizonyos, hogy egy bánya megnyitása még nem jelent önmagában sikert, hosszú stabil működést, biztos munkahelyet. Új utakat kell keresni ahhoz, hogy a kitermelt ásványi anyag a társadalmi célok érdekében hasznosuljon. Ilyen új irányú elképzelések itt vannak a levegőben, a földön és a gazdaságossági számításokban is. Új irány lehet a tiszta-szén technológia, a felszín alatti szénelgázosítás, és minden más olyan terület, ami piacképesség, biztos gazda-

sági lehetőséggé emeli a bányászatot. Nyitottabban kell kezelni a rétegrepszeti technológiát is. Amit egyébként 1960 óta használtnak, s fontos eszköze lehet a nem hagyományos módon elérhető kőolaj és földgáz feltárásának, termelésének. Ösztönözni kívánjuk az ilyen irányú tevékenységet. Mindez, természetesen, nem keresztezheti a klíma és környezetvédelmi elvárásaink, céljaink elérését, meggyőződésem, hogy ezt úgy is lehet csinálni, hogy nem keresztezi, hanem segíti ezeknek a céloknak az elérését.

Tisztelt Ünneplők!

Meggyőződésem, hogy a hazai ásványvagyonot hasznosítani kell. Mert ez gyarapítja a nemzeti vagyont, csökkenti függőségünket, élénkíti a gazdaságot, hozzájárul az újraparaszítás valóra váltásához. Feladat van és lesz elég, s ebben nem nélkülözhető a bányászok több évszázad alatt bizonyítottan megkeletve szorgalma, áldozatos munkaszere-tete, szakértelme, az újra, a jobbra való törekvése.

Kívánom, hogy mihamarabb megtapasztalhassuk közösen a bányászat reneszánszát a magyar hazában is. Engedjék meg, hogy itt és most, a központi bányásznapon, tisztelettel megköszönjem a bányásztársadalom kitartását, áldozatos munkáját. Adjon a jóisten, hivatásuk gyakorlásához jó egészséget, és a hazai bányászatban lévő lehetőségek kihasználásához eredményes szakmai munkát. Magyarország bányászatának sikeres jövője felé tekintve kívánok Önöknek jó szerencsét!

Áder János Köztársasági Elnök levele

Tisztelt Oroszlányi Polgárok!

Vajon mi tesz igazán várossá egy települést? A törvény betűje, a várossá nyilvánító hivatalos okmány? A közigazgatási feladatkör, a régió életében betöltött szerep? Akik valaha megélték, hogy lakhelyük várossá lett, tudják, hogy várossá nem egy hivatalos döntés tesz egy települést, hanem nemzedékek egymásra épülő munkája, új célok, új lehetőségek. Várossá inkább érik, s nem egy csapásra válik egy település. Emberi munka, közösségi célok érlelik azzá.

Oroszlány életében is fontos, emlékeztető fordulópontra volt a település várossá nyilvánítása. Elismerése az

addig megtett útnak. Önök ma jogosan ünneplik ezt a napot, s talán még inkább: önmagukat és az előttük járó nemzedékeket. Hiszen Oroszlányt az itt élő emberek formálták várossá. Illő és érdemes tehát megemlékezni a városépítőkről, legelőször a bányászokról, akik dolgoz, szorgalmas és összetartó közösségeikkel erősítették és erősítik ma is a várost. Mert a jó ipar hagyományt teremt, ami sokkal több a gazdasági haszonnál, több a megtermelt javaknál. A bányászok meghatározó jelenléte, munkájuk öröksége mindig Oroszlánnyal marad.

„Szerencse fel, szerencse le” - kezdődött valaha a régi bányászok éneke,

amelyben védőszentjükhöz, Szent Borbálához fohászkodtak. Fel és le: ez nemcsak a vajakok, csillések, aknászok napi alámerülését és feljutását jelenti. Ez minden élet, minden közösség, minden fejlődés kettőssége: egyfelől a távlati célok, a messzire tekintő tervek, másrészt a hétköznapot széppé tevő tisztesség, emberség, odafigyelés. A közös büszkeség, és benne a személyes öröm. A város jövője, s benne az emberké.

A hatvanadik évforduló és a bányásznap alkalmából jó szerencsét, s az élet minden területén sikereket kívánok Oroszlánynak!

Budapest, 2014. szeptember 01.

Kitüntetettjeink Oroszlány, 2014. szeptember 4.

„Kiváló Bányász” kitüntetésben részesült:

Balogh István az Omya Hungária Kft. vagonfűtője. **Beck Zoltán** a KÓKA Kft. gépészeti vezetője. **Bella Zoltán** a MOL Nyrt. KT. DMT termelési művezetője. **Berta Lajos** a Lasselsberger Hungária Kft. Kunkavics Bánya bányamestere. **Bérczesi Zolt** a Magyar Földgázterelő Zrt. kútmunkálási szakértője. **Boros Dénes** a DUSZÉN Kft. közvetlen termelésirányítója. **Borsi Attila** a Vértesi Erőmű Zrt. Márkushegyi Bányászati Üzem bányamentője. **Domján Ferenc** a RIKOPET Kft. operátora. **Gönczi Gyula** a Magyar Földgázterelő Zrt. Hajdúszoboszlói Földalatti Gázterelő műszakfelelőse. **Hámos Gábor** a MECSEKÉRC Zrt. földtudományi osztályvezetője. **Iványi János** a Mátrai Erőmű Zrt. Visontai Termelési Főosztály szakvezetője. **Kártyás László** a TXM Olaj- és Gázkutató Kft. kútkörzet felügyelő, telepvezetője. **Kovács János** a Mátrai Erőmű Zrt. Visontai Termelési Főosztály szakvezetője. **Kovács Sándor** a CEMEX Hungária Kft. bányamestere. **Lincz Imre** a Vértesi Erőmű Zrt. Márkushegyi Bányászati Üzem frontfejtési csapatcsilléje. **Lois László** a Vértesi Erőmű Zrt. Márkushegyi Bányászati Üzem főaknásza. **Makai Joachim** a Mátrai Erőmű Zrt. Bükkábrányi Bányakarbantartó irányító főszereplője. **Mészáros Pál** a Duna-Dráva Cement Kft. Alsószolcai Kavicsbánya bányamestere. **Mogyorósi János** a Mátrai Erőmű Zrt. Bükkábrányi Bánya hányómestere. **Móricz Lajos** a Rotary Fűrési Zrt. főfűrőmestere. **Örsik Mihály** a Vértesi Erőmű Zrt. Márkushegyi Bányászati Üzem bányamestere. **Ormándy Szilárd Róbert** a TESZ Kft. külfejtéses műszaki vezetője. **Örkényi Levente** a Magyar Horizont Energia Kft. felszíni létesítmények mérnöke. **Simon Zoltán** az Üveg-Ásvány Bányászati Kft. bányászati szállítási csoportvezetője. **Szarvas Illés** a MOL Nyrt. Dél-magyarországi Termelési Algyő, műszakvezetője. **Szítás Imre** a MOL Nyrt. Kisújszállás-Nyugat gázüzem műszakvezetője. **Tóth Attila** a Readymix Lesence Kft. bányamestere. **Veres Péter** a Colas-Északkeleti Kft. Szobi bányászati termelésirányítója. **Vörös Ádám** a Vértesi Erőmű Zrt. Márkushegyi Bányászati Üzem szakvezető lakatos. **Zavaczki Zoltán** a Basalt-Középkő Kőbányák Kft. Uzsa Bányászati Üzem diszpécser.

„Miniszteri Elismerő Oklevél” kitüntetésben részesült:

Benkő Tamás a COLAS Északkeleti Kft. bányászati gépkezelője. **Drávucz Imre** a MOL Nyrt. KT. IMA GGA Kutatási laboratóriumok tároló-védelmi középkezelője. **Fábián Somorjai Ágnes** a METAL-CARBON Kft. bányászati üzletágvezetője. **Illés István Róbert** a Vértesi Erőmű Zrt.

Márkushegyi Bányászati Üzem villanyszerelője. **Szárnya Pál** a Mátrai Erőmű Zrt. Visontai villamos üzemeltetési és karbantartó osztály vezetője. **Unica Zsuzsanna** a Magyar Bányászati és Földtani Hivatal dokumentációs szakreferense. **Vicsai János** a Vértesi Erőmű Zrt. Márkushegyi Bányászati Üzem bányászati főmérnöke. **Wéber József** a WÉBER 2000 Kft. ügyvezető igazgatója.

A „MAGYAR BÁNYÁSZATÉRT” szakmai emlékérem kitüntetésben részesült:

Dr. Szabó György a TXM Kft. ügyvezető igazgatója, a szénhidrogén bányászatban és annak a jövő energiaellátás biztonságát célzó új fejlesztések megvalósítása érdekében végzett kiemelkedő szakmai életútja elismeréseként.

Takács Károly, Oroszlány város polgármestere, a Vértesi Erőmű Rt. korábbi vezérigazgatója, az Oroszlányi Hőerőmű rekonstrukciójában és a vertikumba integrált szénbányászat működőképességének fenntartásában, a kapcsolódó fejlesztések beindításában és kezdeti levelezésében, majd a bányászváros fejlesztésében, hagyományörzésben kifejtett sikeres tevékenysége elismeréseként.

A Bányai ágazati párbeszéd fejlesztéséért emlékérem kitüntetésben részesült:

Cseh Zoltán, a COLAS-Északkeleti Kft. ügyvezető igazgatója, az MBSZ alelnöke, a Kő-, Kavics-, Homok és Agyagbányászati Tagozat elnöke, az ágazatban végzett kiemelkedő szakmai tevékenysége elismeréseként.

Dr. Modori László a Nemzetgazdasági Minisztérium, foglalkoztatásért felelős helyettes államtitkára, az Ágazati Párbeszéd Bizottságok Tanácsa Ügyvivő Testület Kormányzati Oldal vezetőjeként kifejtett - a bányaiipart is magában foglaló - kiemelkedő szakmai munkája elismeréseként.

„Bányász Szolgálati Oklevél” kitüntetésben részesült:

50 ÉVES SZOLGÁLATÉRT
Prof. Dr. Kovács Ferenc a Miskolci Egyetem professor emeritusa.

40 ÉVES SZOLGÁLATÉRT

Dr. Böhm József a Miskolci Egyetem címzetes egyetemi tanára. **Fereny Zoltán** a Rotary Fűrési Zrt. koordinációs munkatársa. **Horváth József** a GEOINFORM Kft. kútvizsgálati csoportvezető. **Námor Csaba** az OMYA Hungária Kft. termékmenedzser.

35 ÉVES SZOLGÁLATÉRT

Anger Tamás a Rotary Fűrési Zrt. EBK előadója. **Orosz István** a Perlit 92 Kft. nehézszerkezetkezelője. **Rigó Csaba** a METALCARBON Kft. ipari üzletág vezetője. **Szentes Béla** az Észak-dunántúli Vízmű Zrt. Víztermelő Bányászati Üzem lakatos csoportvezetője.

30 ÉVES SZOLGÁLATÉRT

Kiss Tamás a RIKOPET Kft. gyűjtő-állomás kezelője. **Molnár István** a Bányavagyon-hasznosító Kft. Borsodi fióktelep műszaki referense. **Zsédely János** az Üveg-Ásvány Kft. villanyszerelője.

25 ÉVES SZOLGÁLATÉRT

Dr. Debreczeni Ákos egyetemi a Miskolci Egyetem dékán-helyettese, intézeti tanszékvezető. **Dénes István** az EOSZÉN Kft. vajakára. **Dr. Havasi István** a Miskolci Egyetem egyetemi docense, intézeti tanszékvezető. **Juhász Attila** a Vértesi Erőmű Zrt. villamos részleg vezetője. **Molnár Sándor** a Lasselsberger Hungária Kft. Nyékládházi Bányászati Üzem műhelyfőnöke. **Nyulási Mihály** a MECSEKÉRC Zrt. radiometriai operátora. **Dr. Szűcs Péter** a Miskolci Egyetem dékánja, intézeti tanszékvezető.

15 ÉVES SZOLGÁLATÉRT

Hámori István Péter a Bányász-szakszervezet hivatalos lapja, a Bányamunkás főszerkesztője. **Krasznai Csaba** a COLAS Északkeleti Kft. Szobi Üzem technológiai irányítója.

„Bányamentő Szolgálati Oklevél” kitüntetésben részesült:

25 ÉVES SZOLGÁLATÉRT

Balom László a Vértesi Erőmű Zrt. vajak-bányamentője. **Huszár Attila** az EOSZÉN Kft. üzemvezetője.

A Bányász-, Energia- és Ipari Dolgozók Szakszervezete Elnöksége a településen élő aktív- és nyugdíjas bányászok közössége támogatásáért, a bányász emlékek és hagyományok ápolásáért a helyi szervezetek javaslatára **emléklapot és ezüst bányászgyűrűt adományozott**

Schwartz Béla úrnak Ajka város polgármesterének. **Viszlai Viktor** úrnak Múcseny község polgármesterének.

A Bányász-, Energia- és Ipari Dolgozók Szakszervezete Elnöksége a bányász kulturális örökség és hagyományörzés terén végzett kiemelkedő munkásságának elismeréseként **Művészeti Nívódíjat adományozott**

a **Padragi Bányász Hagományörző Kör** és a Kör vezetője **Blaskó Sándor** részére. A **Tatabányai Bányász Mazsorett Együttes** és az Együttes vezetője **Beke Tímea** részére. A **Varbói Nyugdíjasok Egyesülete** és az Egyesület vezetője **Tóth Bertalanné** részére.

A Bányász-, Energia- és Ipari Dolgozók Szakszervezete **BDSZ Kongresszusi Ezüst Emlékérem** kitüntetésben részesíti

Liszt Mayer Jánost az oroszlányi Bányászszakszervezet elnökét, szakszervezeti munkája elismeréseként. **Makrai Lászlót** a Veszprém Megyei Nyugdíjas Szakszervezet elnöké részére, több évtizedes szakszervezeti munkája elismeréseként.

Palásthy György, a Magyar Bányászati Szövetség elnöke

Jó szerencsét!

Engedjék meg, hogy a Magyar Bányászati Szövetség nevében köszöntsem mindannyiukat, a 64. Bányásznapi alkalmából, mely rendezvénynek Oroszlány városa ad otthont. Ehhez kapcsolódóan szeretném kifejezni köszönetünket a városá avatásának 60. évfordulóját ünneplő Oroszlány városának, hogy a bányásztársadalom itt ünneplhet, ezzel is megadva szakmánknak a tiszteletet. Engedjék meg nekem, hogy a költő néhány rövid gondolatával ezt a köszöntőt megerősítsem.

„Jó szerencsét! Köszöntelek bányász ma és minden nappal téged / kinek szentől feketéllik bőre csak foga fénylik fehérén. / Feljössz a fényre, hunyrogva nézed a napot /, lent nem láthatál, csak a földnek szénfal-gyomrát. / Köszöntelek téged. Jó szerencsét! / Minden nap elnyel a sötétség / otthonokba fényt küldj és meleget / fekete gyémánttá varázsolj izdadság cseppek. / Köszöntelek, de holnap is vár a

bánya /, mert kell a szén, mert kell a hős is, hogy kibányássa. / És mert hős vagy, nem lehetsz gyáva! / Övön teged Szent Borbála!”

A Magyar Bányászati Szövetség eddig is azon dolgozott és a jövőben is

arra összpontosít, hogy szolgálja a bányászati ágazat és alágazat érdekeit, folyamatos párbeszéddel segítse és támogassa a bányai vállalkozások hatékony, hosszútávon fenntartható működését, valamint, hogy a Szövetség bányavállalatai és a teljes vertikum számára, hosszútávon kiszámítható, új lehetőséget teremtő és befogadó körülményeket érjen el.

A kölcsönös bizalom elvén nyugvó elvonó rendszer mellett, az ország és a különböző országos régiók vonatkozásában közös célunk az energiahordozók s az energetikai célú bányászati termékek kiaknázása, előállítás, a környezettel fenntartható módon, s egyensúlyban, természetesen, s nem utolsósorban a bányászati dolgozók megtartása, az új generációk bevonása ebbe az iparágba.

Ezzel a rövid köszöntővel szeretnék kívánni magunknak erős bányászati lehetőségeket, kitartást, gazdasági sikereket, hosszú távú megélhetést, s természetesen jó szerencsét!

Dr. Nagy Lajos, az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület elnöke

Nagy öröm és megtiszteltetés számomra, hogy a magyar bányásztársadalom legnagyobb, talán legszebb ünnepén köszönhetem Önöket, a 122 éves Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület valamennyi tagja nevében. Kicsit más számomra a mai ünnep, mint a korábbiak voltak. Évekig úgy éreztem, hogy a bányásznapi szép csendben átkerül a hagyományaink világába, s ez a nap egyre inkább a bányász-múlt, a régi bányász munkások megőrzésének, felémlítésének napjává szelődül. Ma viszont olyan érzések töltöttek el, hogy vissza-

hozható a bányászat tevékenysége a normális gazdasági folyamatok sorába, s talán ünnepünk is egy jól működő ágazat szakmai ünnepévé válhat. A mai politikai környezet - az elmúlt húsz-harminc évet nézve - talán a legkedvezőbb a bányászat számára. A kormány és a miniszterelnök úr is többször hitet tett a mellett, hogy az ásványvagyon nemzeti kincs, s ez akkor válik való értékűvé, a nemzeti és a társadalom számára hasznossá, ha kitermeljük, hogy ez által is mindnyájunk jólétét, életminőségét javítsa.

Meggyőződésem, hogy a szakmának segíteni kell a politikai döntéshozókat, hogy a szakmánkat érintő kérdésekben korrekten információt birtokában tudjanak jó döntéseket hozni. Nagyon fontos kérdés, amikor a bányászat újraindításának a lehetőségéről beszélünk, hogy milyen felhasználási területeken akarjuk a kitermelt ásványi nyersanyagot hasznosítani. Át kell gondolni az energetikai felhasználás mellett lehetőségeket, akár vegyipari, akár lakossági célú felhasználásról van szó. Egy biztos: a hazai szénbányászat, erőmű felhasználási lehetőség nélkül nehezen képzelhető el.

A kormányzat megteremtette a lehetőséget, hogy újra iskolai rendszerben beinduljon a járásképzés, ezzel is biztosítva a szakmunkás-háttérrel a közeljövőben talán indítható bányászati tevékenységek zavartalan folytatásához. Csak kiegészíteni szeretném Államtitkár urat, Komló mellett, Lőrinciben is elindult - szeptember 1-vel -, tizenöt fővel a járásképzés. A kormánynak tudatosan kell végigmennie a megkezdett úton. A bányászat nagyon sok akadályt talál maga körül, s ezeket az akadályokat, amelyek részben hazai, részben nemzetközi eredetűek, csak kellő politikai akarattal lehet lebontani. Különböző érdekek dzsungeleiben, ahol mindenki csak a saját jól felfogott érdekét látja, s annak hasznát keresi, csak a politika teremthet rendet. Egyes érdekeket külön-külön megvizsgálva, igaza lehet a természeti örökségünket védőknek a termőföldeket, az erdőket védőknek, az épített örökségünket védőknek, de igaza lehet a bányásznak, a bányavállalkozónak is, aki a föld mélyében lévő ismert ásványkincset szeretné kitermelni, a felszínre hozni és a saját tisztességes hasznán túl, ezeket az értékes nyersanyagokat társadalmunk rendelkezésére bocsátani.

Ebben az érdekválságban, aminek most csak a csúcsát említettem, csak egy rendezőelv alapján lehet prioritást kijelölni, s ez a rendezőelv a társadalmi hasznosság alapján kialakított kompromisszum lehet. Meg kell határozni, hogy az országnak mire van szüksége ahhoz, hogy komoly gazdasági növekedést tudjon elérni, illetve megtartani. Meg kell vizsgálni, mely ágazatok képesek megfelelő profithányad elérése mellett, a többségében képzetlen, vagy

alulképzett munkaerő döntő hányadát foglalkoztatni, s ezeket az ágazatokat támogatni, segíteni kell. Nem a bányászat az egyetlen ágazat, ami erre képes, de mindenképpen ezen ágazatok között található.

Gondoljuk el. A költségvetés évente több mint ezermilliárd forintot költ segélyezésre. Ennek a témának pénznek az egy részéből valós értéket előállító munkahelyeket lehetne teremteni, például a bányászatban, úgy hogy lényegesen csökkenjen, a segélyezők köre, e mellett a költségvetési bevételek is előnyösen emelkedhetnének, mennyivel jobb lenne a helyzet.

Ezek azonban olyan horderejű kérdések, amelyekre csak a politika adhatja meg a jó választ. Egyesületünk ezen a területen is segíteni kívánja kormányt, s komoly lépéseket tettünk, hogy az Unión belül is nyithassuk azokat a korlátokat, amelyek a bányászatot akadályozták. A visegrádi négyek mintájára, a bányászatban is életre hívtuk a lengyel, szlovák, cseh és magyar bányászati egyesületek fórumát, ahol hosszas előkészítő munka után egy együttműködési megállapodás keretében, sikerült rögzíteni, hogy közösen kell fellépni a bányászat érdekében.

Hasonló gondokkal küzd mind a négy ország bányászata, úgy ítéltük meg, hogy a problémáinkat nem elég a saját kormányaink parlamentjei felé tolmácsolni, hanem az európai parlament és tanács részére is el kell juttatni azokat. Alapvetően az EU direktívák meghatározóak a nemzeti kormányok mozgásterét. A négy ország képviselői közösen megfogalmaztak egy memorandumot, amely tartalmazza a bányászatot érintő, korábbi évszázadokban kialakult hagyományaink megőrzését, jelenlétének a fontosságát, de meghatározza a nyersanyag-lelőhelyek kutatása, kitermelése kiértékelése biztosításához szükséges lépéseket, hosszú távú döntéseket, és megoldási javaslatokat.

Kérem Államtitkár urat, hogy a memorandumot megismerve, segítse azon törekvéseinket, hogy a kormány és a parlament megismerje a négy ország közös javaslatát, a bányászat újraindításával, fenntartásával kapcsolatosan, és segítse, hogy hazánk európai uniós parlamenti képviselői is megismerjék a bányászat jelenkori problémáit, és támogassák azt, hogy az akadályok lebontása megtörténjen. Innen is szeretném felajánlani Államtitkár úrnak az Egyesület, de az egész magyar bányásztársadalom soraiban lévő kitűnő szakemberek segítő szándékát, szakmai tudását, hogy szakmai kérdésekben is minél sokoldalúbb információkhoz jussunk.

Kívánom az egész magyar bányásztársadalomnak, hogy mielőbb érezzék el, érezzék meg azokat a bányásznapiakat, amelyek már egy emelkedő szakma munkásikeréről, eredményeiről és az a feletti örömről szólnak.

Jó szerencsét!

Megemlékezés Rákóczi telepen

A Várpalotai Napok utolsó napján a Szent Borbála emlékműnél idézték fel a Bányász napok emlékét. 1950 óta szeptember első vasárnapján ünneplik a sokszor nehéz fizikai munkát igénylő szakma egykori és egyre kevesebb jelenlegi dolgozóit.

A 64. Bányásznapon, Várpalotán a Bányász Fúvószenekar zenés ébresztője után ismét a Szent Borbála emlékműnél került sor a megemlékezésre.

Katona Csaba alpolgármester József Attila soraival kezdte ünnepi beszédét a Rákóczi telepi bányász emlékműnél.

Valójában a város alapjainak megteremtését a bánya megnyitása és később a bővítése hozta. Egy város épült fel egy falu helyén. Minden évben felelevenítik ennek történetét és azt is, hogy milyen súlyos problémát jelentett a bánya bezárása. Nem azért zárták be a bányát, mert elfogyott a szén, hanem azért, mert nem volt gazdaságos a kitermelése. Évről évre visszatérő optimizmussal vetődött fel az újraindítás lehetősége, de mára egyre jobban a jövőbe tűnik ez a történet – mondta Katona Csaba.

A bányászoknak köszönhető nemcsak maga a megemlékezésnek helyet adó emlékmű, hanem a környék gondozása, a bányász hagyományok ápolása is. Mindannyiunk számára fontos az az összefogás, amit megtanulhatunk az egykori bányászoktól és családjaiktól. Katona Csaba azt kívánta, hogy ne csak a Rákóczi telepi, hanem a város egésze tudjon, összefogó erőt képezni.

Az előbb csak szemerkélő majd egyre jobban ráeredő esőben Dr. Buzás István

folytatta a megemlékezést. Felelevenítette az ünnep eredetét, a tatabányai bányászokra zúdított csendőrsortütet, aminek emlékére 1950-ben hívták életre a Bányász napot.

Beszédében ezt követően a bányászok munkájának elismerése kapott főszerepet. Felidézte a nehéz fizikai munkát, a régi komor munkakörülményeket, a 12, sőt 16 órás munkaidőket is. A maximumot nyújtották különösen a fizikai munkások a természeti nehézségekkel megküzdve. Nyugodt lelkiismerettel gondolhatnak mindnyájan ezekre az időkre. Megtanulták az egymáshoz való alkalmazkodást, hiszen a természettel csak közösen tudtak megküzdni.

Einreihoff Attila folytatta a megemlékezések sorát. Előbb 1876-tól kezdve a helyi bányászat történetét, fejlődésének jelentős lépéseit idézte fel. A bányászat veszélyes és sok áldozatot is követelt. A bányász közösség számára nemcsak a munka során elvesztett társak emléke fájó, hanem egykori munkatársaik és családjuk elvesztése is megrázó. Egy perces néma főhajrással emlékeztek a közelmúltban távozott társaikra.

A szokásokhoz híven a bányász himnusszal és koszorúzással zárult a reggeli ünnepség. Ezt követően forró tea és saját készítésű sütemény várta a vendégeket.

Az esőben ugyan elmaradtak a hosszú beszélgetések, de a Rákóczi Telepi Baráti Kör tagjai nemcsak az ünnep alkalmával követik egymás életét, hanem a baráti, családi kötődések által is.

(Forrás: Várpalotai Hírhatár)

Bányásznapi hírek - röviden

Kazincbarcika

Az ünnepséget a Kazincbarcikai Ifjúsági Mazsorett Együttes bevonulása indította, majd a Kazincbarcikai Kodály Zoltán Alapfokú Művészeti Iskola fúvószenekarának tagjai előadásában felcsendült a Himnusz. Ezt követően Klimon István, Kazincbarcika alpolgármestere méltatta a bányászok munkáját. Mint mondta bár a bányászok életében voltak hullámvölgyek, azért reméli, hogy a Himnuszuk utolsó sorának megfelelve a bányászokra és a bányászatra hosszú és eredményes jövő vár.

Kovács István, a Borsodi Bányászok Területi Tagozatának elnöke, ünnepi beszédében a bányászat múltját elevevén fel, úgy a régiót, mint az országot. Fontosnak nevezte, hogy a

volt bányászok emlékezzenek a hagyományokra, bajtársaikra, hiszen ők az embereket szolgálták és szolgálják ma is minden alkalommal mikor mélybe mennek dolgozni. A beszédeket követően az emlékezés koszorúit Kazincbarcika város önkormányzata, a Borsodi Bányász Területi Tagozat, valamint további civil szervezetek helyezték el.

(Forrás: Barcika weblap)

Tatabánya

A 64. Bányásznapi Tatabányán, a sárberki Szent Borbála szobor koszorúzásával kezdődött, ahol a város polgármestere, országgyűlési képviselője és a körzet önkormányzati képviselője helyezte el az emlékezés koszorúit, majd a Vértanúk terén, hagyományosan

a bányász mártírok emlékművének megkoszorúzásával ért véget. Itt, a város vezetőin kívül, koszorú és virágok elhelyezésével emlékeztek, a bányászszakszervezet, a társadalmi és civil szervezetek képviselői, és a tatabányai emberek, az ősi szakmákultúrára és annak egykori művelőire, a tatabányai bányászokra.

Bükkábrány

Az idei évben is megrendezésre került a Bányásznapi a Mátrai Erőmű Bükkábrányi Bányüzemének szervezésében. Immár 64. alkalommal vartak minden érdeklődőt, ezúttal szeptember 6-án a Szép Pál Sporttelepre. A bükkábrányi rendezvényvel párhuzamosan, Gyöngyösön is hasonló programok várták a vendégeket.

A bányászat ma is városfejlesztési erő

Ajkai bányászünnep

Koszorúzások sorozata, fotókiállítás, hagyományörző családi nap, kulturális bemutatók, koncertek, megemlékezések alkották a hatvanegyedik alkalommal megrendezett bányásznap ünnepségsorozatot városunkban szeptember 5. és 7. között.

Pénteken a padragkúti bányászati emlékművet koszorúzták meg az ünneplők. A megemlékezésen Bíró Józsefné szavalt, és Blaskó Sándor, a bányász szakszervezet titkára mondta el gondolatait, fejet hajtva elvesztett bányásztársai előtt. A szónok emlékezett a tisztes munkát, megélhetést biztosító munkahelyekre, és magyarázatot adott azoknak, akik nem értik, mit ünnepelnek Ajkán, amikor már bánya sincs. Úgy fogalmazott, a bányászok még mindig ragaszkodnak egymáshoz, mert az életüké vált az egymásra utaltság, a szívükben még él a mélyben szövődő és eltepergetlen barátság, és a bánya is.

Szintén pénteken nyílt meg Bánhelyi József fotókiállítása „Jó szerencsét!” címmel a szabadidőközpont aulájában. A hangulatos fotók bányász életképeket örökítettek meg az utókor számára. A tárlatot Győr Sándor, a Bányászokért Alapítvány elnöke nyitotta meg:

Ma már csak az úrkúti mangánbánya működik, a tárlat képeit ebben a bányában kapta lencsevégre a fotós. Az ajkai fiatalember bányászcsaládból származik. A bányász hitvallás átsüt a képein is, megláttatva velünk a szinte megfoghatatlan bányai hangulatot. Fotói nem komorak, de a lenti világot élethűen adják vissza - mondta Győr Sándor.

Szombat reggel a hagyományokhoz híven az Ajka Városi Bányász Fúvószenekar ébresztette a lakosságot Padragkúton, Tóskberénden, a Bányásztelepen, a belvárosban, Bódén, és Csingervölgyben. A fúvósok az utolsó helyszínen 10 órakor a Bányász Emlékparkban rendezett koszorúzáson is közreműködtek a városrészen alakult Borostyán Kórus tagjaival együtt. Az ünnepségen Gazdag György, az összevont bányászati egykori főmérnöke beszélt az ajkai bányászat 139 éve visszatekintő múltjáról, a bányák bezárásáról, az európai és a magyar bányászat jelenéről, valamint a jövőről is.

A bányászat újraindítására hazai példák és kezdeményezések is vannak. Van a Bakonyban egy új mélyművelésű szénbánya, amely Bakonyoszló területén a bezárási ítélt bauxitbánya folytatása-

ként működik, igaz, még csak 50 körüli létszámmal - tudtuk meg a szónoktól.

A Bányász Emlékparkban felállított emlékmű megkoszorúzása után Gerencsér Hilda, a Csingervölgyért Egyesület elnöke az ünnepség résztvevőit a közösségi házba invitálta, amelynek falait ez alkalomra díszítették fel a Baranyai Ferenc grafikusművész által vezetett Gyermekek Grafikai Műhely első kiállításával. A bányászat témáját feldolgozó, rézkarc technikával készített lenyomatok Baranyai Ferenc munkái. Tanítványai, Takács Zsuzsanna és Bogdán Gerő elsősorban papírmetszetekkel mutakoztak be.

A Nagy László Városi Könyvtár és Szabadidő Központ is a bányásznapra időzítette a „Múzeumok mindenkinek” című TÁMOP projekt harmadik családi

napjának programjait a parkerdei Bányászati Múzeumban. A rendezvénysorozat kifejezetten a bányászok életéről, küzdelmeiről, harcairól szólt, ezért az előadókat is olyan emberekből válogatták össze, akik maguk is kötődtek a bányászathoz. Szabó Jenőné a bányász asszonyok és bányászfeleségek nehéz sorsáról mesélt „Arcok a karbidlámpa fényében” címmel, Poór Andrásné a bányászok mindennapjait, Marsi Antal pedig a bányászlámpák történetét eleve- nitette fel a hallgatóság számára.

Az előadások után zsiros kenyérral kínálták a látogatókat, és gyermekeknek szóló kézműves foglalkozás következett. Horváth Károly a Bányász Himnusz történetéről bővítette a jelenlévők ismeretét, és aki még nem tudta, meg is tanulhatta a dalt. A családi nap keretében végül

bemutakoztak a város hagyományörző csoportjai. Horváth Károly a Bódéért Hagományörző Egyesületről, Blaskó Sándor a padragi Bányász Hagományörző Körrel, Oravecz Edit a padragi Bányász Kulturális Egyesületről, Marczona Ferenc a Bányász Hagományápoló Nyugdíjasklubról, Gerencsér Hilda pedig a Csingervölgyért Egyesületről mondott néhány szót.

15 órakor a Bányászati Múzeum udvarán az Ajka Városi Bányász Fúvószenekar közreműködésével emlékeztek meg az ajkai szénmedencében elhunytakról. A koszorúzási ünnepséget emléktábla-avatás követte. A Czekelius Günther (Bóday Gábor, 1897 - 1989) bányamérnök és Riethmüller Ármin (1834 - 1911), az ajkai szénbányászat megalapozója tiszteletére készült táblákról - amelyeket az épület belső falán helyeztek el - Horváth Károly és Blaskó Sándor rántotta le a leplet. Avató beszédében Győr Sándor elmondta, emléktáblák elhelyezése még csak a kezdete annak, hogy megtöltsék a múzeum falait hasonló emléktáblákkal.

A megemlékezés-sorozat a Hild parkban folytatódott, a társadalmi szervezetek és az önkormányzat képviselői Marton László: Bányászok című szobránál elhelyezték az emlékezés virágait. Ezúttal a Bányász Hagományápoló Nyugdíjas Klub kórusa énekelte a Bányász Himnusz, amelynek szomorú sorait hamarosan az Agórán felállított színpadról hallhattuk újra az összevont kar előadásában, majd a Jó szerencsét Nyugdíjas Klub énekkara, a Bányász Hagományápoló Nyugdíjas Klub énekkara, a Borostyán Bányász Férfikar, a Forrás Nőikar, a Padragi Bányász Férfikórus, végül pedig az Ajka-Padragkút Néptáncgyűttes szórakoztatta a közönséget.

A kulturális bemutatók után a Bányászokért Alapítvány elnöke ünnepélyes bejelentést tett: gratulált Blaskó Sándornak, a Padragi Bányász Hagományörző Kör elnökének, akinek a Bányász-, Energia- és Ipari Dolgozók Szakszervezete Művészeti Nívódíj Kintüntetést adományozott, és Schwartz Béla polgármesternek, aki Emléklapot és Ezüst Bányászgyűrűt kapott a bányász kulturális szervezetek támogatásáért és Ajka város bányász hagyományainak ápolásáért. A kitüntetések Oroszlányban, a 64. bányásznap országos, központi ünnepségén adták át számukra. Ezután Schwartz Béla polgár-

mester lépett a mikrofonhoz, mondott ünnepi beszédet.

- Amikor 139 évi bányászkodás után, 2004-ben, megszűnt az ajkai bányászat, sokan arra gondoltak, hogy néhány év múlva már úgy emlékezünk csak erre az időszakra, mint egy szép hős emlékre. De nem ez történt! Nemcsak emlékezünk az ajkai bányászat időszakára. A 139 év nem múlt el nyomtalanul. Ma is működnek azok az egyesületek, zenekarok, kórusok, sportkörök, amelyek akkor keletkeztek, amikor itt még volt széntermelés. Amikor átépítettük a bányamúzeumot, amikor emléket állítottunk a Padragi Bánya elé, amikor megtervezük az Ármin bányai földalatti kisvasutat, vagy amikor megemlékezünk a bányászlakások építésének évfordulójáról, akkor nem csak emlékezünk, hanem tovább építettük a várost. Ezért mondhatjuk, hogy az ajkai bányászat nem csak emlék, hanem ma is fontos városfejlesztési erő. Becsüljük meg ezt a kincset, tápláljuk, hogy fennmaradjon, és ápoljuk, hogy olyan tiszta és áttekinthető legyen, amilyennek megismerhettük! - kérte a szónok.

Az ezt követő koncert után külön busszal is fel lehetett jutni a Parkerdőbe, ahol a Csingervölgyért Egyesület szervezésében minden bányásznap alkalmából fátylas felvonulással emlékeznek meg elsősorban az 1909. január 14-én bekövetkezett súlyos bányászerecséltenség áldozatairól. Az egykori katasztrófa helyszínén is felcsendült a Bányász Himnusz, és a fátylak fényében Gerencsér Hilda egy verssel emlékezett meg mindazokról, akik egy életen át dolgoztak a föld mélyében. A bányászerecséltenség történetét Gazdag György idézte fel.

Vasárnap délután a Civil Fórum Padragkútért Egyesület tartotta megemlékezést és koszorúzó ünnepséget, Padragkúton, a Bányász Kegyeleti Parkban. A Borbála szobornál Szabóné Preininger Csilla mondott beszédet, majd a park kegyeleti részében avatták fel a Padragi Bányász Férfikórus új helyére átépített kopjafáját. Az ünnepi műsorban fellépett Biróné Kelemen Irén, Papp Piroska, a Jó szerencsét Nyugdíjas Klub tagjai, valamint a Jubilate Női Kar, a Padragi Bányász Férfikórus és Farkas András, a Liszt Ferenc Zeneakadémia operatárszakai hallgatója.

Zsohár Gabriella Eszter
(Fotó: Györkös)

Emlékezés Padragkúton

A 64. Bányásznap ünnepség hagyományosan a hajdani Padragi bánya bejáratánál felállított emlékmű megkoszorúzásával kezdődött, ahol Blaskó Sándor a Szakszervezet és a Kör elnöke tartott ünnepi beszédet. Megemlékezésében kiemelte, hogy a szén volt az ipari élet elindítója, ami megmozgatta a világot és az ipari haladás motorjává lett. A szén

tette lakhatóvá a földet, adott fényt a városoknak. A bányamunkások élete, egymásra utaltságuk, szolidaritásuk ma is példát mutat az utókorra.

„Mikor az ünnepnapon eljövünk ide az emlékműhöz, fejet hajtunk azon társaink emléke előtt, akiket itt vesztettünk el, s azoknak is akik az idő múltával már nem lehetnek itt közöttünk.”

Tíz éve, hogy Ajkán bezárták az utolsó aknákat is. Blaskó Sándor visszaidézte azt a szomorú pillanatot, amikor látta a megtört bányamunkások arcát az utolsó csille szén előtt, felidézte a bányász himnusz sorait, hogy nemcsak bányásznak halni, de élni is szép dolog! Ezekkel a szavakkal hívta a koszorúzáson megjelenteket a Padragkúti Művelődési házba az ünnepség folytatására.

Az ünnepélyes keretek között megrendezett és egy nagyszerű borjúpörkölt vacsorával megkoronázott ünnepségen jelentette be a tagságának az elnök, hogy az Ajka Városi Bányász Hagományörző Kör Művészeti Nívódíj kitüntetést kapott a BDSZ Elnökségétől.

Ebből az alkalomból az idei ünnepségre és a vacsorára meghívtuk a tagság családtagjait is, valamint a Bódéi Hagományörző Egyesület és a Bányász Kulturális Egyesület képviselőit.

Tagságunk szinte hiánytalanul, mintegy 60 fővel jött el a közvetlen hangulati, bensőséges taggyűlésre, ünnepségre és a munkatársakkal történő múltidéző beszélgetésre. Az ülésen a meghívott vendégekkel kibővült résztvevőket köszöntötte Schwartz Béla Ajka város polgármestere és Dorner László képviselő. A polgármester megköszönte a

tagságnak mind a mai napig tartó, máshol nem tapasztalható összefogását és a hagyományörzés terén tett erőfeszítéseit. Büszkén vállalt közösséget a bányászokkal azon apropóból, hogy az ajkai bányász szakszervezetek és egyesületek egybehangzó javaslatára megkapta a BDSZ elnökétől a bányász emlékgűrűt. Az oldott hangulatú együttléttel során örömmel mutatta meg és adta körbe kézzel kézre mindenkinek a szétszedhető és összerakható bányászkalapácsos ezüstgyűrűt, amihez ezúttal is gratulálunk!

A városi bányásznap ünnepség 6-án a bányászati múzeumban koszorúzással folytatódott, ahol felavatására került

Riethmüller Ármin és Czekelius Günther egykor bányavezetők arcképdomborműve. Az emlékezés falának megvalósítását a Padragi Bányász Hagományörzők kezdeményezték, a Bódéért Hagományörző Egyesület és a Bakonyi Bányász Hagományörző Egyesület nyújtott hozzá anyagi segítséget. Délután a bányász klubok és egyesületek adtak kultúrműsort, majd a város polgármesterének ünnepi köszöntőjét a vendég művészek műsora zárta.

Este a parkerdőben az 1909-es bányászerecséltenség áldozataira fátylas felvonulással emlékeztek meg a résztvevők.

Paksa Jenőné
Fotó: Györkös József

A múltba nézve és előre tekintve

Megyei bányásznap Salgótarjában

A hagyományos bányásznap megemlékezést a Magyar Szakszervezetek Országos Szövetsége Nógrád Megyei Képviselői nyitotta Salgótarjában. Székházában a munkabalesetben elhunyt dolgozóknak és a bányászoknak állított emlékhelyen koszorúkkal tisztelegtek az MSZOSZ és a bányászszakszervezet megyei képviselői, szakszervezeti tagjai. Salgótarján városrészében, Baglyasalján a helyi baráti kör rendezte a megemlékezést. Az első csendőrsortú fiatal bányász áldozata Targos István, a 7 áldozatot követelő 1926-os Sára - lejtáknai baleset és a bányamunka valamennyi hőse előtt tették le koszorúikat a városi, a megyei önkormányzat, a pártok, a civil szervezetek képviselői.

Tisztelegéssel indult a 64. megyei

Tisztelet az elődöknek

bányásznap megemlékezés is. Salgótarjában. A bányászati kiállítóhelyen a városi és a megyei önkormányzat, a bányászszakszervezet képviselői, egykori bányászok tették le a tisztelet virágait a Bányász szobra előtt. A város főterét betöltő, mintegy 800 ünneplőt - köztük a szomszédos Szlovákiából és a romániai Zsil völgyéből érzett vendégeket, - Rákos József, a Nógrádi Bányász Nyugdíjas Szakszervezeti Bizottság elnöke köszöntötte. Áttekintette a nógrádi szénbányászat 150 éves történetét, kiemelve a bányászat meghatározó szerepét a nagyüzemek létrejöttében, Salgótarján városra emelkedésében. Tisztelettel emlékezett arra az 1200 megyei bányász hősré, akik a bányában, a szénért való küzdelemben veszítették életüket. Emléküket Nógrád megye valamennyi bányásztelepülésen emlékhelyek, emléktáblák őrzik.

Székyné dr. Sztremi Melinda Salgótarján polgármestere beszédében azt hangsúlyozta, a város sokat köszönhet a szénbányászatnak. Ezért az utódok kötelessége az emlékezés, a tisztelet, a hagyományápolás, amelyre az önkormányzat is törekszik. Jó hírek mondta, a vjarképzés újraindítását Nógrád megyében is. Reményei szerint a jövő szólhat még új, modern alapokra épült bányászatról, bányászokról, tanbányákról, ahol a fiatalok elsajátíthatják a szakmát. Az újraindításhoz azonban az állam segítségére van szükség.

Rabi Ferenc, a Bánya-, Energia - és

Rabi Ferenc: A bányász közösségeket élte a szakszervezet.

Demeter László az MSZOSZ Nógrád Megyei Képviselőinek elnöke a tisztelet és emlékezés virágaival az emlékhelyen.

Remény az újrakezdésre

Ipari Dolgozók Szakszervezetének elnöke a régmúltat idézte: a város határában füstölő földet, amely a szén rejtette, bányák nyitását. A távoli országokból érkezett bányászok letelepedését és azt a munkakultúrát, az összefogást, az érdekvédelem igényét, amelyet magukkal hoztak. A felhalmozott tudás az európai szénbányászat tanműhelyévé tette Salgótarjánt. A bányászat modernizálta a várost, munkahelyeket, közösségeket teremtett, amelyek ma is léteznek, éltek, erősítik ezeket a településeken a bányászszakszervezet. A bányanyitást reménynek mondta a BDSZ elnöke. A föld most is szén rejt. Kibányászásukhoz azonban pénz kell, jelentős beruházások, bányák, erőművek, piac a szénnek,

és bányászok, szakképzés a fiataloknak. Mint mondta, él benne a remény.

Becsó Zsolt, Nógrád Megye Közgyűlésének elnöke, országgyűlési képviselő a szakma elismerését hangsúlyozta. Majd azokat a juttatásokat sorolta, - munkalehetőség, lakás, iskola, kórház, többek között - amelyet a bánya adott munkásainak. Bányász közösségek jöttek létre, amelyek az összetartozást, egymás segítségét jelentették. Mert a csoda - mondta - nem a föld mélyében rejtőzött, hanem a bányászemberek lelkében.

Elismerések a munkáért

A köszöntőket elismerések átadása követte. A megyében nyolcvankilencen vannak, akik 50, 60, 65 éve hűséges tagjai a bányászok szakszervezetének. Az emlékkorsót és az emléklapot a megyei bányásznapon adták át a karancslapujti Palicza Piroskának, aki 50, a bátonyterenyei Lakatos Ferencnek, aki 65 éve tagja a szakszervezetnek.

Böhm Gyulának, aki 60 és a salgótarjáni

Ezüstgyűrűvel és emléklappal ismerte el a BDSZ Elnöksége Pusztai Kornél, a vizslási alapszervezet elnöke és Páles Lajos nyugalmazott bányász kimagasló szakszervezeti tevékenységét.

A BDSZ Kongresszusi Ezüstérmét adta át Rabi Ferenc Rákos Józsefnek a bányászszakszervezetben végzett eredményes tevékenységéért, 80. születésnapja alkalmából.

A bányásznap megemlékezése a Bányászhimnusszal zárult. A rendezvényen Nógrád megye dalosai, hagyományörző csoportjai, kórusok népdalok, bányászdalok szép csokrával szórakoztatták az ünneplőket.

V. G.

Megemlékezés Sárísaápon

A 64. Bányásznap sárísaápi programja 2014. szeptember 7-én 16 órakor, a temetőben felállított bányász emlékmű megkoszorúzásával kezdődött, ahol Kollár Károly polgármester mondott beszédet, majd a hősi halált halt bányászok emlékkövénél folytatódott a megemlékezés. Ezután a meghívottak a művelődési ház színháztermében, bensőséges ünnepségen vettek részt.

Meghallgatták Wágner Ferencnek, a Dorogi Bányász Szakszervezeti Szövetség elnökének ünnepi beszédét, majd Nánai Istvánnak, a helyi nyugdíjas alapszervezet elnökének közreműködésével, kitüntetések, szolgálati oklevelek átadására került sor. A program befejezéséig a Hevesi Sándor Szintársulat tagjai vidám bányászjeleneteket adtak elő. Az este közös vacsorával zárult.

Bányásznap az egykori XX-as aknán

Gál Domonkosnak, a bányüzem utolsó vezetőjének ünnepi megemlékezése

Nagy öröm számunkra, hogy a két évvel ezelőtt indított hagyományteremtő esemény a XX-asi Bányásznap, rangot kapott, beszélünk róla és már harmadik alkalommal köszönhetjük itt egymást. A célt tulajdonképpen már teljesítettük, hiszen találkoztunk, s ez a legfontosabb. Oroszlány városra nyilvánításának 60. évfordulóján szükséges szóba hozni a város és a bányászat, azon belül is a bányüzemünk és a város kapcsolatát. A majki akna jellegzetességei, különös adottságai közül a legelső az, hogy Oroszlányban a leghosszabb ideig üzemelő termelőegység volt, negyvenhárom esztendőn keresztül adta a medence legjobb minőségű szénét. A városban sokan vélekedtek úgy, hogy majd akkor hozatom ki az illetményeszenet, ha megindul a XX-as. Legközelebb volt a városhoz és igazán nem jelentett problémát gyalog műszakra jönni. Legjobban megőrizte a medence közepén lévő aknák sajátosságait, üzemszervezését, termelési technológiáját, szállítási rendszerét. A medence közepén üzemelő XVI-os, XXIII-as aknához képest a bányaveszélyek (tűz, metán, víz) fokozott mértékben jelentkeztek és ezek kezelésében a bányász, iparos és műszaki gárda egyformán helytállt. A bányabezárás lehetővé tette az oroszlányi bányászatot megőrkítő múzeum létrehozását. Azt, hogy a XX-as akna nem csak egy munkahely volt, hanem egy közösségformáló műhely - hiszen családok, generációk dolgoztak

együtt - az bizonyítja, hogy szívesen gondolunk vissza azokra az időkre, amiket itt töltöttünk. Szívesen találkozunk a munkatársainkkal, és az első hívó szóra, aki tehetta eljött. Érdekes, hogy azok kezdtek szervezni a találkozóinkat, akik a XX-as aknai munkahely után másik munkahely létkörét, az ottani munkakapcsolatokat is megismerték. Volt és van összehasonlításuk és éppen nekik köszönhető, hogy a XX-asiaknak, a Bányásznap városi és céges rendezvényei mellett van egy plusz találkozójuk, ahol nem kell törni a fejünket azon, hogy ezt az arcot vajon honnan ismerem, mint ahogy az a városban néha előfordul. Valódi ünnep az, amikor felelevenítve a munkával, szórakozással együtt töltött időt, érzelmileg feltöltődünk. Még akkor is, ha egy-egy eseményre nem egyformán emlékezünk. Kívánom, hogy ez a mai nap is szolgálja a hagyomány gazdagodását, színesebbé tételét, hiszen jövőre lesz tizenöt éve, hogy a termelés befejeződött a majki aknán, s ha lehet, még tartalmasabb programmal szeretnénk megünnepelni.

Gondoljunk azokra, akik munkavégzés során veszítették életüket, s egy néma főhajtással helyezzük el a tisztelet és emlékezés koszorúit a nevüket feltüntető márványtáblák alá. Ezt követően az első találkozásunk emléket őrző tábla megkoszorúzásával fejezzük ki tiszteletünket, a már nem élő XX-asi munkatársaink iránt. Jó szerencsét!

Csillelölés Móron

Grell Károlyt, a Mór-Pusztavámi Bányász Nyugdíjas Szakszervezet elnökét, szeptember 2-án, a beszámoló és vezetőségválasztó alapszervezeti taggyűlésen újították meg a tisztségében, újabb öt évre kapott bizalmat a tagságtól. A helyi bányásznap ünnepség nyitórendezvényén beszélgettünk.

- Milyen múltat tekint vissza ez a mai rendezvény?

- Móron a bányász hagyományok ápolásához köthető események olyan 25-26 évvel ezelőtt, megszűntek - kezdi a választ Károly. - Aztán huszonkét év után újra sikerült, a városvezetéssel egyeztetve, az akkori bányásznap megemlékezéseket feleleveníteni. Ez a csillelölő verseny, ami most következik, az idej bányásznap ünnepségsorozat része.

- De ezzel nincs vége?

- Természetesen nincs Tulajdonképpen ez indítja a programot. Délután koszorúzunk a bányász emlékkőnél, utána kulturális rendezvény lesz a Lambert kastély barokk parkjában. Azt követően pedig megrendezzük a hatodik éve már szintén hagyományá vált bálunkat.

- Az mennyire inspirált benneteket, hogy a szomszédban, Oroszlányban, szintén lesz csillelölő verseny?

- Természetesen inspirált, bár ennek komoly hagyományai Tatabányán van-

nak, Oroszlányban is csak második alkalommal rendezik meg ezt a sporteseményt, amely színesíti a programokat. Gondolkodtunk a vezetőségen belül, hogy mivel lehetne úgy összefogni a csapatot, hogy látványos is legyen, de a benne résztvevők is élvezék, hogy ez egy jó móka. Aztán döntöttünk, s elkezdtük a megvalósítást. Külön köszönet illeti a márkushegyi kollégákat, akik készre tették nekünk a csillét.

- Ugye ez annyiban tér el egy hagyományos munkacsillétől, hogy gumike-rekei vannak?

- Igen, hiszen ha síneket is kellett volna lefektetni, az megnehezítette volna a dolgunkat. Így szabadon lehet tolni, kanyarodni vele, megfordulni, szóval ez egy speciális, direkt erre a célra készített mondhatom, hogy „sportszille”.

- Van sikere a bányásznap közönség előtt?

- A csillelölők is kedvelik. A tavalyi megmérettetésen volt tizenhat benevezett csapatunk. Annak sikerén felbuzdulva döntöttük el, hogy minden évben

megrendezzük a versenyt. Persze nem kell véresen komolyan venni, a résztvevők sokszor nincsenek azonos súlycsoportban, hiszen van csak nőkből álló csapatunk, és részt vesznek még jó erőben lévő bányász pártások is. Jönnek a környező településekről - az idén van két polgármester csapattag -, s jönnek Márkushegyről szintén. Vannak olyanok, akiknek semmi kötődése nincs a bányához, összeállnak alkalmi csapatok, barátok, ismerősök, kollégák, fiatalok, idősebbek. Vegyes a kép, így a teljesítmények sem hasonlíthatók össze. Ez egy szórakoztató kikapcsolódás, amit szeretnénk igazán kedvelt hagyományá alakítani.

- h -

Könnyűipari Szakmai Nap 2014.

A Bánya-, Energia- és Ipari Dolgozók Szakszervezete (BDSZ), valamint a Könnyűipari Ágazati Párbeszéd Bizottság (KÁPB) közös szervezésében negyedik alkalommal került megrendezésre 2013. június 4-én a Könnyűipari Szakmai Nap.

A rendezvény központi témái:

- A vállalat szociális, társadalmi, humán és környezettudatos felelőssége;
  - A többségében nőket foglalkoztató ágazatokban a munkaadókat és a munkavállalókat érintő megváltozott törvények hatásai (Mt., Ptk., TB, Adó);
  - A társadalmi párbeszéd helyzete, kívánatos irányai ágazati, munkahelyi fontossága, kollektív munkaügyi viták megelőzése, ebben a mediátor szerepe;
  - A könnyűipari ágazatban a KÁPB munkáltatói és munkavállalói szervezetei által 2006. 11. 30-án megkötött „A magyarországi együttműködés alapelvei Charta” módosítása, továbbfejlesztése, az ágazatban az európai szintű szociális partnerek és azok tagjai között kötött európai „Viselkedési Kódex” aktualizálása alapján voltak.
- A résztvevők körét - a szokásoknak megfelelően - a könnyűipari cégek munkáltatói és munkavállalói vezetői és képviselői, a Textilipari Műszaki és Tudományos Egyesület (TMTE), illetve a Bőr- és Cipőipari Egyesülés (BCE) vezetői, szakértői, a KÁPB munkájában résztvevő partnerek, valamint a BDSZ vezetése alkották.

Rabi Ferenc, a BDSZ elnöke a résztvevők köszöntését követően nyitott beszédében leszögezte: a Könnyűipari Szakmai Nap évenkénti megrendezésének nem titkolt célja, hogy a megszerzett szakmai tudás bővüljön a könnyűiparban, növekedjen a foglalkoztatás, és konstruktív párbeszéd folyjék a munkavállalói és munkáltatói oldal között az Ágazati Párbeszéd Bizottságok rendszerében. Az elmúlt években javuló tendencia mutatkozott a ruhaipar helyzetében, amely elsősorban a megrendelések növekedésében nyilvánult meg. A növekvő igények kielégítésének képessége garancia lehet az iparág stabilizálódásának, az ipari megújulás lehetőségének. A fejlődéshez iparpolitika kell és a megfelelő iparpolitika kialakításához feltétlenül szükség van a szociális párbeszéd keretei között kialakult vélemények képviseletére a kormányzati szervek előtt. Ahhoz pedig, hogy megszerezhető legyen a legszélesebb körű támogatás, környezetbarát technológiákra, korszer-

rúsításra, fejlesztésekre, innovációra van szükség.

A megnyitót követően előadások, korreferátumok hangzottak el az alábbiak szerint:

- Elsőként Rampasek László, a fenntartható, megújuló energiák és technológiák szakértője, környezetvédelmi mérnök tartott előadást „A vállalat szociális, társadalmi, humán és környezettudatos felelőssége” címmel. Az élhető környezetről tartott ismertetőt, melyben kitért arra, hogy a szén, a kőolaj, a földgáz, mint ősi energiaforrások indították el azt a fejlődést, amelynek ma is tanúi vagyunk. Ezeknek az energiahordozóknak azonban jelentős szerepük van napjaink egyik fő környezeti hatásának kialakulásában, amely nem más, mint a klímaváltozás. A „csökkentett széndioxid kibocsátású gazdaság” iránti igény felmerülése vezetett a Kyotoi Megállapodáshoz, majd az önkéntes és kiosztási rendszerhez. Előadásában kitért az ICC-re, azaz az International Carbon Cyclere. Ez nem más, mint egy minősítési rendszer, amely kifejezi, hogy az egyes márkák felelősséget éreznek és tesznek is a környezetért azzal, hogy felelősen állnak hozzá a környezethez, élenjárnak az alternatív energiák fejlesztésében, felhasználásában, megfelelnek az energiahatékonyság növelése támasztotta követelményeknek.

- Tarsoly Imréné, elektronikai, hűtés- és műszeripar, villamos-gép és készülékgyártó szakmai bizottság ügyvivője, a Vasas szakértője, „A többségében nőket foglalkoztató ágazatokban a munkáltatókat és a munkavállalókat érintő megváltozott törvények hatásairól (Mt., Ptk., TB, Adó)” című előadásának főbb témái voltak:

- „Ma nőnek lenni a munkahelyen”
- bérek, járulékfizetés
- adózás és a gyermekek után járó kedvezmények

- a társadalombiztosítási járulékfizetés alapján és/vagy alanyi jogon járó (anyasági és egyéb) juttatások, szolgáltatások

- „2012. I. törvény a munka törvénykönyvéről” nők, a várandós és gyermeket nevelőkre szülőkre vonatkozó több szabálya

- Ptk.-Mt.-t érintő változás és a Ptk. negyedik könyve (családjog)

- az egyenlő bánásmód követelménye (2012. évi I. törvény a munka törvénykönyvéről)

- GYED, GYES valamint GYET folyósítását követően foglalkoztatott munkavállalók után érvényesíthető adókedvezmény

- három- és többgyermekesek foglalkoztatási kedvezményeinek kiterjesztése (2014. január 1-től)

- családi kedvezmény (SZJA tv. 29/A. §)

- társadalombiztosítás – nők nyugdíja 40 éves szolgálati idővel (2010. évi CLXX. törvény)

- társadalombiztosítás – nők 40 évnél kevesebb munkaviszonnal.

- Dr. Gulyás Kálmán, a Szociális és Munkaügyi Minisztérium államtitkára, a Munkaügyi Közvetítő és Döntőbírói Szolgálat alapítója és első igazgatója „A társadalmi párbeszéd helyzete, kívánatos irányai ágazati, munkahelyi fontossága, kollektív munkaügyi viták megelőzése, rendezése, ebben a mediátor szerepe” címmel tartotta meg előadását. Kifejtette, hogy napjainkra jelentős mértékben megváltozott az érdekegyeztetés rendszere. Korábban tripartit módon működő Országos Érdekegyeztető Tanácsnak (OÉT) jelentős szerepe és komoly társadalmi legitimitációja volt, mintegy húsz éves működése alatt. Az ezt az intézményt felváltó Nemzeti Gazdasági és Társadalmi Tanács (NGTT) már csak bipartit módon működik és összetétele kódozza a meg egyezés tartós hiányát. A 2012-től hatályos Munka Törvénykönyvébe már beépültek a konfliktuskezelő intézkedések: békéltetés, közvetítés, döntőbíráskodás. Az OÉT hozta létre a Munkaügyi Közvetítői és Döntőbírói Szolgálatot (MKDSZ), ezt mindenki elfogadta, mert hármas kötődésben jött létre, és ez függetlenséget, semlegességet biztosított az MKDSZ-nek. A kollektív munkaügyi viták rendezése során a közvetítés, a mediáció igénybevétele idő- és költségkímélőbb, mint bármely bírósági út.

- Tomor János, a KÁPB munkáltatói oldalának- és Keleti Tamás, a KÁPB munkavállalói oldalának társelnöke „A könnyűipari ágazatban a munkáltatói és munkavállalói szervezetek által 2006. november 30-án megkötött „A magyarországi együttműködés alapelvei Charta” módosítása, tovább-

fejlesztése, az ágazatban az európai szintű szociális partnerek és azok tagjai között kötött európai „Viselkedési Kódex” aktualizálása témájáról” tartott tájékoztatót. Tomor János előadásában először NAV és a KSH adatokra támaszkodva a könnyűipari ágazatban bekövetkezett változásokat mutatta be. Ezt követően beszélt a KÁPB keretei között 2006-ban megkötött a Magatartás Kódexről. Ennek tartalma jórészt igazodik az EU szintű szociális partnerek között is érvényben lévő EU szintű Magatartás Kódexekhez. A megállapodás főbb pontjai:

- A kényszermunka tiltása,
- Egyesületek/szövetségek szabadsága, jogok a tárgyalásokra,
- A gyermekmunka tiltása,
- Diszkriminációmentes foglalkoztatás.

Az IndustriAll kezdeményezését követően a jelenleg is érvényben lévő megállapodások tartalmának megtartása mellett további kiegészítésekkel szándékoznak azokat bővíteni, mivel az aláírás óta eltelt időben a globalizált verseny piac változásai magukkal vonják a Magatartás Kódex korszerűsítését, a valósághoz való igazítását.

A szociális partnerek felismerték, hogy ezeket a dokumentumokat mind hazai, mind nemzetközi szinten aktualizálni kell.

Keleti Tamás kifejtette, hogy nemzeti szinten mindenképpen szükséges az aktualizálás. A cél a munkavállalók munkahelyi foglalkoztatásának, a cégek jövedelemteremtő képességének, versenyképességének megtartása, lehetséges fokozása. A Charta ugyan nem ágazati kollektív szerződés, de olyan jelentős megállapodás az ágazatban, amelyet más terület nem tud felmutatni.

A rendezvény záróeseményeként elismerések átadására került sor, melylyel a könnyűipari szakszervezeti alapszervezetek tisztségviselőinek tevékenységét jutalmazták. Ennek keretében

- A Bőripari Tagozat részéről Sulyokné Kruspán Rozália, az EAGLE OTTAWA Hungaria dolgozója,

- A Textilipari Tagozat részéről Wéber Józsefné, a Tolnatek dolgozója.

- A Ruházatiipari Tagozat részéről Újvári Bertalanné. A Berwin Ruhagyár, Vásárosnamény dolgozója részesült elismerésben.

A szakmai napot levezette és moderálta Varga Éva a BDSZ alelnöke, a Ruhaipari Tagozat vezetője, aki zárószavában megköszönte az előadók munkáját, valamint a résztvevők érdeklődését.

Cs. J.

Borsodi bányászok Nógrádban

Már az első találkozón eldöntötték, hogy folytatják. A bányászok állták a szavukat. Hetedik esztendeje, hogy évente találkoznak, egyszer Nógrádban, máskor meg Borsodban. A múlt évben a nógrádiak jártak Kazincbarcikán. Most a nyár elején Nógrád következett.

Rákos József, a bányászszakszervezet Nógrád megyei bizottságának elnöke Salgótarjánban köszöntötte a Borsodi Bányászok Területi Tagozatának elnökét Kovács Istvánt és a 13 alapszervezet 2600 tagjának képviselőit. Azt hangsúlyozta, hogy az évek során a bányász nyugdíjasok érdekeinek képviseletéről, védelméről, a szervezeti élet dolgairól, gondjairól összegyűlt tapasztalatok kölcsönös cseréje mellett, szép és tartós baráti kapcsolatok is szövődtek a bányász nyugdíjasok között. A találkozások bizonyosságai annak, hogy jól érzik magukat együtt.

Kovács István meg arról beszélt, ha látogatába készül, nem csak ünneplőbe öltözik, a lelkét is „felöltözteti.” Hiszen olyan emberekkel találkozik, akik kedvesek, fontosak számára. Kezdetben volt, hogy felvetődött: éltessék e tovább ezt a kapcsolatot. A válasz egyértelmű: a barátságra épülő együttműködés addig él, amíg a nógrádiak fel nem bontják.

Az gyorsan kiderült, egyik félnek sincs szándéka erre. Túlságosan sokáig kötődtek a bányákhoz, a bányamunkához, hasonló munkahelyi, tapasztalatokkal, életkörülményekkel mentek nyugdíjba, amikor bezárták mögöttük a bányákat. Olykor-olykor felöltik bennük, mi lenne, ha újraindítanák a bányaüzemet? De a valóság megálljt parancsol gondolataiknak. A bányanyitás mindig is sok pénzbe került. Az egykori bányászok fölött elszálltak az évek, s a bányászok sem megy egyik napról a másikra. Ha mégis történe valami, a munkában szerzett tapasztalataikat szívesen átadják a fiataloknak.

„Magas szinten” - 600 méterre a tengerszint fölött - Szilváskőn folytatódott a baráti eszmecsere.

Ami viszont mélyművelésű bányák nélkül is él, az a bányászok szakszer-

vezete. Él, de nem gond nélkül, A tagok többsége az idős korosztályhoz

tartozik. Az utánpótlás nem megy könnyen. Nógrádban az elmúlt évben 113 új tagot vettek fel az alapszervezetek. Borsodban az új tagok száma valamivel több, 123 volt. A tagozat szervezeti vezetőinek többsége több mint 70 éves. De munkáját tiszteleggel ellátja valamennyi.

Délután aztán a városhoz közeli, festői szépségű Szilváskőn folytatódott a kötetlen, baráti beszélgetés.

Néhány nap múlva levél érkezett Kazincbarcikáról Salgótarjánba, a bányászszakszervezet Nógrád megyei bizottságához. Kovács István köszönte meg a baráti fogadtatást, a hasznos beszélgetések sorát a társak nevében is. Mint írta: Most is bebizonyosodott, hogy az azonos gondokkal, azonos feladatokkal és azonos elkötelezettséggel rendelkező szervezetek tagjai előtt nincs akadály, megtalálják a közös hangot. A jó szándékú baráti beszélgetés sok mindent kárpótol. Szilárd elhatározásunk, hogy folytatjuk ezt a nemes hagyományt. Ennek reményében készülünk a jövő évi találkozóra.

Beszélgetés Eichardt Jánossal, az Oroszlányi Bányász Nyugdíjas Szakszervezet újraavasztott elnökével

Ez év május végén tartotta – a november 13-14-én sorra kerülő BDSZ kongresszust megelőző, felmenő rendszerű alapszervezeti választások részeként – az oroszlányi nyugdíjas szervezet, beszámoló és választó taggyűlését. Eichardt Jánossal – bő negyedével a megválasztása után – az elmúlt öt évben végzett szakszervezeti munkáról, eredményekéről és hiányosságokról, a helyi bányász érdekvédelem mindennapjairól beszélgettünk.

- Nyilvánvaló, hogy egy érdekképviselet nem függetlenítheti magát a társadalomban zajló eseményektől – mondja János arra a kérdésre, hogy mi befolyásolta az elmúlt választási ciklus helyi érdekvédelemesítő munkáját. – A törvénykezés, a kormányzat hozzáállása a szakszervezethez, a munkavállalókat és a nyugdíjasokat egyaránt sújtó döntések megszabják az érdekvédelem irányát. Az általános, lakosságra mért terheket éppúgy meg-sínyli a tagságunk, mint a rokkant nyugdíjak, bányásznyugdíjak járadék-ká alakítása, a nyugdíjba vonulás kedvezményének a megvonása és hosszan sorolhatnám még mi minden nehezítette az életünket, s az érdekvédelmi tevékenységünket. Ezekre a szakszervezetnek reagálnia kell, fel kell lépnie ellene. A BDSZ ez irányú akcióiba a részvételünkkel kapcsolódunk be.

- Milyen rendezvényeken vettek részt?

- Tavaly volt a BDSZ és a Bányamunkás centenáriuma. A központi rendezvényen túl számtalan helyi esemény volt, kiemelem közülük a Családi Napot, melynek lebonyolításában tevékeny részt vállaltunk. Ugyancsak ide tartozik a csillelő verseny, vagy a „vájáriskolában” megrendezett kiállításunk az OBEDSZ múltjáról.

- Egy szervezet erejét, érdekérvényesítő képességét a tagsága adja.

- A nyugdíjas szakszervezeti tagok száma folyamatosan csökken nálunk is. Legfontosabb feladatunk, hogy ezt a fogyást megállítsuk, sőt a tagság létszámát növeljük. Példa is van arra, hogy befogadtunk olyanokat, akik nem a bányászattól kerültek nyugdíjba. Nyitott szervezet vagyunk, nem zárjuk el a lehetőséget senki elől, ha soraink közé akar lépni.

- Milyen az együttműködések a környékbeli, ugyancsak bányász nyugdíjas alapszervezetekkel?

- Példamutató. A móri-pusztavami, illetve a vértessomlói nyugdíjas szervezetekkel nem csak kulturális és szabadidős programokban működünk együtt, hanem közös vezetőségi üléseket tartunk, meghívjuk a települések polgármestereit, a VÉRT, a bányászszakszervezet vezetőit, tájékoztatást hallgatunk meg, s mód nyílik ilyenkor a vélemények kicserélésére is.

- Az életszínvonal csökkenése hogyan jelentkezik helyi szinten?

- A fogadónapokon emelkedik azok száma, akik segélyért jönnek, de a bizalmiak is egyre gyakrabban fordulnak tagjaik segélyezésére ügyében a vezetőséghez. Sajnos az anyagi lehetőségeink korlátozottak, a kérelmezők sokkal többet várnak, mint amennyi segélyt ki tudunk osztani. Az elmúlt öt év átlagában a tagdíj negyvenkét százalékát fordítottuk a nehéz élethelyzetbe került tagjaink megsegítésére, ami azért nem kevés.

- Hogyan működik nálatok a bizalmi rendszer?

- A bizalmiak nagyon sokat tesznek a tagjainkért. Nélkülük nem lennének mozgósíthatók. Eredményeinkben az ő munkájuk nélkülözhetetlen. Jelenleg huszonkilenc bizalmink van, persze van fluktuáció is, de nagy figyelmet fordítunk a pótlásukra. Itt szólnok arról, hogy a Bizalmi Testület rendszeresen ülésezik, ahol megbeszéljük az aktuá-

lis teendőket, tájékoztatást adunk, s kapunk a tagságot érintő legfontosabb témákról.

- A vezetőség is újraavasztásra került.

- Igen. A vezetőség létszáma stabilizálódott, tagjai több éve végzik munkájukat. Ez is garancia arra, hogy az érdekvédelmi tevékenységünk folyamatos.

- Hogyan alakul a képviseletetek a felsőbb szakszervezeti testületekben?

- Jelen vagyunk az OBEDSZ testületeiben és aktívan kivesszük a részünket a munkából. Két taggal vagyunk jelen a BDSZ országos tanácsában és ugyancsak két fővel a BDSZ nyugdíjas választmányában. Egy embertünk van a Nyugdíjas Választmány intéző bizottságában. Ezek a tagjaink jól képviselik választott tisztségeikben nyugdíjasaink érdekeit.

- A nyugdíjasoknál kiemelt jelentősége van a pihenésnek, az üdülésnek.

- A tagjaink legnagyobb üdültetője a Vértesi Erőmű volt, jó ideig. Nyugdíjasaink igénybe vehették Komáromot, Siófokot, Balatongyörököt, Balatonalmádit és még néhány üdülőt, viszonylag megfizethető áron. Ezek a lehetőségek, Siófok és Balatongyörök kivételével, megszűntek, ezért új lehetőségek után kellett nézni. A könnyűipari szakszervezetekkel történt egyesülés után megnőtt a BDSZ üdülőinek száma, amit tagjaink kedvező áron vehetnek igénybe Igalon, Agárdon, Hajdúszoboszlón, Balatongyörökön. Meglehetősen kevesen éltek ezzel a lehetőséggel, valószínűleg, mert nem tudtak róla. Üdülési ajánlatunk kizárólag formában volt, az üdülőtől kért és kapott kedvező árlista alapján. Az üdülési szokások megváltozása és az anyagi helyzet romlása hozta magával, hogy az érdeklődés fokozatosan csökkent. A kettő-négy napos pihenések felé tolódott el az üdülési szokás, de nem elhanyagolható, hogy az interneten rövid idő alatt lehet találni kedvező ajánlatokat. Gondot jelent az is, hogy január, februárban még nincs kialakult árlistájuk az üdülőknek.

- A felsoroltakon kívül milyen lehetőségekkel számolhattok még?

- Meg kell említeni a VÉRT „Bányászok üdüléséért” alapítványt. Tudvalevő, hogy az alapítvány valamilyen oknál fogva az alapítástól kezdve „Csipkerózsika álmát” aludta. Az elmúlt évben az alapítványt új vezetés működteti. Ígéretet kaptunk a kuratórium elnökétől, hogy tájékoztatnak min-

ket arról, milyen feltételekkel lehet a közeljövőben igénybe venni az alapítvány szolgáltatásait. Ezen kívül belépünk az „Életet az éveknek” szövetségbe, ahonnan nagyon kedvező meleg vizes többnapos ajánlatokat kapunk. Tisztában vagyunk azzal, hogy a jövőben az üdülési lehetőségeinket jobban kell népszerűsíteni, azért, hogy a tagjaink körül azok is el tudják érni az üdülőt, akik rosszabb anyagi helyzetbe vannak.

- Milyen mértékben használjátok ki a sikondai szanatórium nyújtotta lehetőségeket?

- 2010-ben 206 fő, 2011-ben 188 fő, 2012-ben 174 fő, 2013-ban 152 fő vette igénybe Oroszlányból a szanatórium egészségügyi szolgáltatásait.

- A nyugdíjasok körében igen kedvelt a kirándulás.

- Kirándulásszervezőink évente kettő-tizenhat kirándulást szerveznek elsősorban gyógyvizes helyekre, de mivel igény van rá, táncos rendezvényeket is beiktatnak. Az éves kirándulásokon átlagban háromszázhetven fő vett részt, de megfigyelhető, hogy általában ezek törzstagok. Kialakult egy mag, melyet bővíteni, szélesíteni kellene, ehhez szükséges a bizalmiak aktív segítsége is. Tagjaink az év elején megkapják a kirándulások tervét, van idejük, lehetőségük eldönteni, hogy melyiket válasszák. A szervezők bővítették a lehetőségeket, mert tavaly megszervezték egy háromnapos szilvasvárad kirándulást, mely a résztvevők szerint nagyon jól sikerült, de hasonlóan jól sikerültek az Erdélybe szervezett utak is. Nagyobb érdeklődés az egy napos kirándulásoknál a közeli helyekre van, mert az üzemanyag és a fürdőbelépők árai évről-évre növekednek. A következő években is folytatni kívánjuk a kirándulások szervezését, de nagyobb nyilvánosságot kell adni az utaknak.

- Elkezdtek egy újabb választási ciklust. Mire számítotok?

- A külső körülményeket illetően nem rózsásak a kilátások. Igyekszünk, mint vezetőség, a határainkon belül, s a lehetőségeinkhez mérten a legjobb feltételeket biztosítani ahhoz, hogy nyugdíjasaink érdekei ne sérüljenek, s a működésünkhöz szükséges kondíciók ne romoljanak. Ha a következő öt évben sikerül a jelenlegi szintet tartani, vagy azon némileg javítani, már elégedettek lehetnénk. De a szakszervezeti vezető - aki komolyan veszi a tagsága érdekeinek védelmét - soha nem dőlhet elégedetten hátra.

- hip - Rabi Ferenc: A cél egy erős ipari szakszervezet létrehozása.

Élénk szervezeti élet

Az 1912 - es esztendő óta Nagy János értékelte, aki több mint egy évtizeden át vezette a bányászszakszervezet nagybányai alapszervezetét. Egészségi állapota azonban lemondásra kényszerítette. Elnöknek - 2013 elején - az akkori alelnököt, Miliczki Ferencet választották. Nagy János tevékenységét pedig tiszteletbeli elnöki ranggal ismerték el. Segítő támogatására most is számítanak.

Az elmúlt évi munkát már Miliczki Ferenc összegezte. Rendszeresek voltak a szakszervezeti bizottság kibővített ülései, amelyeken többek között olyan kérdésekről döntöttek, ki legyen az a 8 leginkább rászoruló, s hogyan osszák el közöttük a 80 ezer forint szociális segélyt. A szociális érzékenység megnyilvánulása az is, hogy közel 140 ezer forintot gyűjtöttek a megyei bányász alapítványba, a társak támogatására. A bányásznap megemlékezést a Fekete Gyémánt hagyományörző együttesel szervezték, rendezték, ahol Nagy Majdon József, Bátorlyterenyé polgármestere köszöntötte a résztvevőket. Megemlékeztek a 100 éves bányászszakszervezetről, a jubiláló Bányamunkásról. S mint minden esztendőben tisztelegtek Borbála, a bányászok védőszentje emléke előtt.

A beszámolót követően többnyire a bányászokat, a bányász alapszervezeteket szorító gondokról esett szó. Szóvá tették a tagok az egyre nehezebb életkörülményeket, a bányászati, a bányamunka, a bányászok képzés lehetőségeinek hiányát, a kapcsolat erősítését a helyi önkormányzattal.

Rákos József, a bányászszakszervezet megyei bizottságának elnöke az alapszervezeti és a megyei tisztújításról, bányásznap rendezvényekről

tájékoztatta a résztvevőket. Elismeréssel szólt a nagybányai alapszervezet tevékenységéről. Szükségesnek mondta azonban a tagszervezést, s ebben a bizalmiak fokozott szerepét, amelyhez anyagi alapot is teremtett az országos elnökség.

Rabi Ferenc a Bánya-, az Energia és Ipari Dolgozók Szakszervezetének elnöke tájékoztatójában azt hangsúlyozta, a szakszervezet ma is akcióképes. Tárgyal, megállapodik a kormányral, de ha szükséges határozottabban lép fel, demonstrál az aktív dolgozók, a nyugdíjasok érdekeinek érvényesítéséért. Majd arról szólt építkezni kell, új tagokkal erősíteni a szakszervezetet. Mint mondotta, az őszi kongresszusok célja a szakszervezeteket összefogó Magyar Szakszervezeti Szövetség létrehozása. Egy erős ipari szakszervezetről, új munkahelyekért, a nyugdíjak biztonságáért, az emberek biztonságos mindennapi megélhetéséért.

Az alapszervezet elnökének Miliczki Ferencet, alelnökének pedig Ripsz Ferencet választotta a küldött-értekezlet. Az októberben sorra kerülő megyei küldöttértekezleten Miliczki Ferenc, Ripsz Ferenc, Böhm Gyuláné, Sáfrány József, Balogh Sándor, Nagy János és Vályi Károly képviseli az alapszervezetet.

- hip - Rabi Ferenc: A cél egy erős ipari szakszervezet létrehozása.

Nyugdíjas találkozó Szekszárdon

Közel nyolcvan fő vett részt a találkozón, ahol az szb-titkár megnyitja után Pinczel József gyárigazgató beszámolt a jelenlévőknek a gyár elmúlt évi eredményéről, arról hogy 11 milliárd forint volt a cég árbevétele, 1,5 milliárd forint volt a profitja, melyet vissza tudtak forgatni a cég működésébe, illetve fejlesztésre. Az új csarnok készen van, a szerelés végén, a gépek beállításánál tart a munka. Új technológiát vezetnek be, az eddigi távol - keletről behozott alapanyag (polikarbonát) helyett saját fejlesztésű anyagból fognak dolgozni, mellyel piacvezetők lesznek. 2,5 milliárd támogatást kaptak épület felújításra, irodák felújítására, technológia-fejlesztésre, (lézerrobotos eljárás). A gyártást az új helyen, szeptemberre tervezik indítani.

Alkalmazotti létszámuk elérte az 500 főt, mellyel Tolna megye második legnagyobb foglalkoztatói lettek.

További fejlesztést terveznek, 3,5 hektáros területet vettek a várostól, melyen 15-17 ezer négyzetméteres gyártó-csarnokot terveznek építeni,

ahová várhatóan kb. 200-300 dolgozózt vesznek majd fel.

Jelenleg naponta 3800 - 3900 darab bórondót gyártanak.

Horváth Lászlóné nyugdíjas alapszervezeti titkár elmondta, hogy a

közel száz fős tagsága a múlt évben milyen programokat szervezett, továbbképzésen vettek részt

Balatongyörökön, demonstráltak velünk, részt vettek a BDSZ 100 éves évfordulójára rendezett ünnepségen,

koszorúztak, üdültek, segélyeztek, elismerték két nyugdíjasuknak a szakszervezetben végzett tevékenységét, női tagozatban a megye részéről részt vett a titkár, majálisoztak a városligetben, karácsonyi ünnepséget tartottak, pécsi nyugdíjas találkozón vettek részt.

Egyszóval aktív életet élnek nyugdíjasként is!

Köszöntöttem én is a tagokat, átadtam a BDSZ vezetésének üdvözlését és jókívánásait, átadtam továbbá a szakszervezet üdülési ajánlatát és a sikondai bányászati szanatóriummal kötött megállapodásunkat, melyre máris volt érdeklődés. Gratuláltam a hűséges szakszervezeti tagoknak, akiknek a helyszínén át lett adva az 50-60 éves korszó is.

Cseh Zsuzsanna beszélt a szakszervezetben zajló változásokról, majd üzemlátogatásra mentünk és egy finom vegyes pörkölt vacsora elfogyasztása után érzékeny búcsút vettünk a kollegáktól.

L. K.

Ismét egy jó hangulatú zenekari találkozó!

2014. augusztus 23. szombat. Az évszakhoz képest hűvös, borongós reggelre ébredtek Sajószentpéter lakosai. Kémlelték az eget, imádkoztak, hogy legalább délutánra kiderüljön, és ha rövid időre is, de szünjön meg az égi áldás. Így volt ezzel az a hat fúvószenekar mintegy 180 zenésze és a három művészeti csoport valamennyi tagja, akik arra készültek, hogy megtartsák a Bányász Fúvószenekarok Országos Találkozóját.

Az égiek - mintha meghallották volna a fohászokat - kedveztek a szervezőknek, fellépőknek, mert, a 17 órai megnyitóra még a Nap is elő-előbukt, rácsodálkozva a színvonalas kezdetre.

Az Országos Találkozó nyitórendezvényét az időjárás nem befolyásolta, így a Novák Géza nyugdíjas bányász fafaragó művész kiállítása a Kulturális és Sportközpontban zökkenőmentesen lezajlott. A művész életútját, a fa, mint megmunkálható anyag iránti vonzalmát, elért eredményeit Sajó Attila igazgató úr méltatta. A kiállítás egyébként is magas színvonalát csak növelte a Sajóyongye Népdalkör élvezetes, bányászadalokban bővelkedő előadása. Jó ötlet volt a szervezők részéről, hogy a Kultúrintézményből a zenekari találkozó megnyitóját áthelyezték a városközpont egyik kedvelt, tágas, de a közvetlen forgalom elől elzárt terére. Pontban 17 órakor vette kezdetét a

közös koncert, melyet a mazsorett és táncsoportok előadásai színesítettek.

A megnyitót az Ernőd Brass Fúvószenekar, illetve a Miskolc-Perecesi Bányász Fúvószenekar előadása zárta, táncegyüttesek közreműködésével.

A környék bányász lakta települései sem maradtak ki az élményből, hisz' 18 óra 30 perctől Parasznyán az Oroszlányi és a Salgótarjáni, Berentén pedig a Gyöngyösi és a Sáríspói együttesek adtak izelítőt tudásukból.

Augusztus 24.-én, vasárnap már az ébredés is vidámabb lehetett, az előző napi fáradalmak ellenére, mert az időjárás is kedvezőbbre fordult. Ennek bizonyára örültek a Sajólászlófalvai, Kurtyáni, Edelényi lakosok, mert a találkozón résztvevő zenekarok ezeken a helyszíneken adtak műsort.

Az Országos találkozó a Miskolc-Tapolcai összevont zenekari koncerttel zárult.

A résztvevő együttesek, a szervezők köszönetet mondanak mindazoknak, akik munkájukkal hozzájárultak a rendezvény sikeréhez, mindenképp, a támogatóknak: Nemzeti Kulturális Alap B.D.SZ. Bányász Kulturális Alapítvány, Bányász Energia- és Ipari Dolgozók Szakszervezete, Sajószentpéter Város Önkormányzata.

A résztvevők egyhangú állásfoglalása, "JÖVŐRE UGYANITT, VELETEK!"

Kedves gesztus volt az Oroszlányi Fúvószenekar ajándéka a résztvevő, többi együttesnek, illetve Polgármester

úrnak, Oroszlány városá nyilvánításának 60. évfordulója alkalmából.

A megnyitót az Ernőd Brass Fúvószenekar, illetve a Miskolc-Perecesi Bányász Fúvószenekar előadása zárta, táncegyüttesek közreműködésével.

A környék bányász lakta települései sem maradtak ki az élményből, hisz' 18 óra 30 perctől Parasznyán az Oroszlányi és a Salgótarjáni, Berentén pedig a Gyöngyösi és a Sáríspói együttesek adtak izelítőt tudásukból.

Augusztus 24.-én, vasárnap már az ébredés is vidámabb lehetett, az előző napi fáradalmak ellenére, mert az időjárás is kedvezőbbre fordult. Ennek bizonyára örültek a Sajólászlófalvai, Kurtyáni, Edelényi lakosok, mert a találkozón résztvevő zenekarok ezeken a helyszíneken adtak műsort.

Az Országos találkozó a Miskolc-Tapolcai összevont zenekari koncerttel zárult.

A résztvevő együttesek, a szervezők köszönetet mondanak mindazoknak, akik munkájukkal hozzájárultak a rendezvény sikeréhez, mindenképp, a támogatóknak: Nemzeti Kulturális Alap B.D.SZ. Bányász Kulturális Alapítvány, Bányász Energia- és Ipari Dolgozók Szakszervezete, Sajószentpéter Város Önkormányzata.

A résztvevők egyhangú állásfoglalása, "JÖVŐRE UGYANITT, VELETEK!"

Kovács István

Múzeumok éjszakája Várpalotán

Szórakozhattak, érdekeseket láthattak, értékes történeti ismertetőket hallhattak, akik ellátogattak Várpalotán, a Múzeumok éjszakáján, a gr. Sztáray Antal Bányászattörténeti Gyűjteménynek otthont adó Thury várba.

A gyűjteményt – a helyi szénbányászati 100 éves évfordulójára alapította – a Várpalotai Szénbányák Vállalat, 1976-ban. Feladatául meghatározta, hogy állítson emléket az elmúlt száz év történetének, műszaki, gazdasági, kulturális eredményeinek és olyan személyeknek, akik jelentős szerepet tölthettek be a helyi bányászok alakításában, de azoknak is, akik részesei voltak ezen időszak formálásának.

A gyűjteményt lelkes műszaki dolgozók, a várpalotai gyűjtők és hagyományápolók csoportja hozta létre, kezdte bevezetőjében, köszöntőjében Petrovics László, az esemény egyik szervezője, a kiállítótér első helyiségében. Itt látható és fekete márványtáblán olvasható, a bányászszereplők elhunytak névjegyzéke. Továbbá a terem kiemelkedő képzőművészeti alkotása, id. Szabó István Kossuth – díjas szobrászművész, Két generáció c. 2 méteres, kétalakos kompozíciója, mely érzékelteti az ősi szakma kultúráját, gazdag hagyományait.

Ebből a tiszteletből táplálkozva és az utókornak is példát adható hagyományápolást gondozó civilszervezetek összefogásával került meghirdetésre a 2014. évi egyéjszakai kaland.

A program összeállítói bányászattörténeti előadásokkal, interaktív programokkal, tárlatvezetéssel, zamatos bányászszendvicssel kedveskedtek és fogadták a szép számú érdeklődőket.

A rendhagyó program érdekessége, hogy első alkalommal, a helyi civilszervezetek összefogásával valósult meg.

A szervezésben, rendezésben részt vettek az alábbi egyesületek: a Bányász Hagományok Ápolásáért Egyesület, a Városszépítő és – védő Egyesület, a Várpalotai Bányász Nyugdíjas Szakszervezet és Klub valamint a Rákóczi-telepi Baráti Kör Egyesület önkéntesei, vezetői.

Akik hozzájutottak, a Fidelio - ingyenes - 2014/14. különszámához, 102-103 oldalán olvashatták az országos rendezvénysorozat összeállítását. Akik nem, azok részére ez úton is közreadjuk.

Tárlatvezetések a Bányászattörténeti

Gyűjtemény helyszínén:

A várpalotai bányászati 120 évéről: Einreinhof Attila; Kimagasló, műszaki fejlesztési tevékenység Várpalotán: Dr. Buzási István; A helyi bányász kultúra és közművelődés történetéből: Petrovics László; Bányász sportélet Várpalotán: Szabó Béla és Hargittai László; Bányászanalógok, humoros történetek: Dr. Buzási István, előadásaival kerültek bemutatásra.

Az előadások és látványok közepette az érdeklődők megismerkedhettek a bányászvilággal, munkaruházzal és egyenruhával. Az önkéntes hölgyek pedig hagyományos paprikás zsíros kenyérral kínálták az izletes eleséget, emlékeztetve az egykori bányászszendvicsekre.

A vállalkozó szelleműek pedig: a látótákról, hallottákról és a gyűjteményről - a városszépítő csoportja gondozásában összeállított - szellemi totót bönészhettek és válaszolhattak meg. A helyszínen, helytörténeti bányászoktettek bemutatása mellett, vásárlási lehetőséget is biztosítottak a rendezők, szervezők.

A rendezvény befejezéséig a hangulatos és rendhagyó eseményre az éjszakai folyamán mintegy 300 látogató érkezett. Elégedetten és elismerően mondták zárószót, megköszönve az önkéntes munkáját, Dr. Buzási István egyesületi elnök.

A rendezvény támogatója a Thury – Vár Nonprofit Kft volt.

Petrovics László
ny. tanár

Elnöki gratuláció

Nemzeti Fejlesztési Minisztérium

Seszták Miklós miniszter úr

Tisztelt Miniszter Úr!

A Bányász-, Energia- és Ipari Dolgozók Szakszervezete nevében gratulálunk Önnek miniszteri kinevezéséhez.

Munkájához kívánok sok erőt, egészséget és reményeim szerint az ásványi nyersanyag hasznosítása, a bányászban a foglalkoztatás bővítése ügyében is eredményes együttműködést.

Bízom benne, hogy a növekvő gazdaság a hazai kitermelő iparágra is támaszkodik, hozzájárulva miniszteri megbízatásának sikeréhez, melyhez szociális partnerségünket felajánlom.

Budapest, 2014. június 6.

Jó szerencsét!

Rabi Ferenc
a BDSZ elnöke

Rabi Ferenc elnök úr részére

Bányász-, Energia- és Ipari Dolgozók Szakszervezete

Tisztelt Elnök Úr!

Gratuláló sorait köszönettel vettem.

A Kormány tagjaként, nemzeti fejlesztési miniszterként a köz javát szolgálmi meg-tisztelő, ugyanakkor kihívást jelentő feladat számomra.

Az előttem álló időszakban célomnak tekintem, hogy az eddigi eredményekre, erős alapokra építve tovább folytassam a nemzeti vagyon gyarapítását, segítsem az ország újraiparosítását és egy új szerkezetű gazdaság kiépítését. Az állampolgárok és vállalkozások mindennapjait alapjaiban érintő felelősségi területeken, úgy, mint az energetika vagy a közlekedés, a még nagyobb biztonságot, a további fejlődést jelentő eredmények elérésére törekszem.

Hiszek abban, hogy kis lépésekkel, a jövő érdekében történő állhatatos munkával nagyot tehetünk nemzetünk gyarapodása, az ország megerősödése érdekében.

Számítok mindazok együttműködésére, akik e célokat elképzeléseimet magukénak tudva támogatják.

Budapest, 2014. július

Üdvözlettel:

Dr. Seszták Miklós
miniszter

Családi Nap, Márkushegy, 2014,

Az égiek különös figyelmet fordítanak az oroszlányi szakszervezeti rendezvények időjárására, mert az idei Családi Nap egét is – mely hagyományosan a puszta társasági szabadidő központban került megrendezésre – messze elkerülték a felhők. Szép napos idő segítette a kikapcsolódást, az időjárás nem múlt semmi. A résztvevők sokaságát az idén is gazdag program várta. A szervezők – a tradíciókhoz híven – arra törekedtek, hogy minimálisra szorítsák le a hivatalos ceremóniákat, s minél nagyobb teret kapjanak a szabadon választott szórakozási lehetőségek.

A gyermekeket, a múlt évben jól bevált játékok várták, akik éltek is az ingyen kapott lehetőséggel. (Az OBEDSZ az idén is kifizette a játékok üzemeltetőit, így a fiatal korosztály szabadon vehette igénybe az ugrálóvárat, a dodzsemet, a körhintát és a többi.)

A családi napnak volt hivatalos megnyitója is, melyet Lisztmayer János a helyi szakszervezet elnöke

nyitott meg, majd Rabi Ferenc, a BDSZ elnöke tartott rövid beszédet, melyben kihangsúlyozta a családi ren-

dezvény jelentőségét, az esemény hagyomány-jellegét, amellyel gazdagítják a szakszervezeti események sorát. Szólt a VÉRT helyzetéről, a márkushegyi bányász bezárásáról, elmondta, hogy a BDSZ tevékeny szerepet játszott abban, hogy a bezárást késleltesse, amire a szakszervezeti fel-lépés, a tárgyalások nélkül már jóval korábban sor került volna. Végül jó szórakozást kívánt a folyamatosan érkező résztvevőknek.

Az immár szintén hagyományosnak tekinthető főzőverseny is teljes sikerrel zárult, a lelkes zsűri minden ételt győztesnek nyilvánított, hiszen az ételek kifogástalanok, izletesek voltak.

A színpadon egymást követték a műsorszámok, kórus, népi tánc, s egészen az estebe nyúló könnyűzenei program.

Ismét bebizonyosodott, hogy a jó idő és a jó programok sok embert vonzanak, akik erre a kis időre kikapcsolódhatnak mindennapi gondjaikból és jól érezhetik magukat egymás társaságában.

Köszönet a rendezőknek, köszönet az OBEDSZ vezetésének és aktivistáinak!

Újraiparosítás – vajúrutánpótlás

A külszíni és a mélybányászati törekvések sora lehetővé teszi – ezeket erőteljes környezetvédelmi ellenállás kíséri, ugyanakkor érdemi szükséglet a használható késznyelvanyag kiemelése és az energiastratégia céljainak megfelelő kezelése. A kormány tágabban értelmezhető újraiparosítási politikájába beleértendő lenne a bányászat fejlesztése is, amely pl. foglalkoztatáspolitikai oldalról tekintve hosszú távú jelentőségű egyes területekre. Itt a multiplikátor-hatást emeljük ki. A bányavidékeken máig élő igyekezet a bányászat újramegújítása - ez számos kérdést vet fel. Elsődlegesen a termelhető szén tartós felhasználását illetően – hol, milyen formában történhet meg? Véglletes vélemények fogalmazódnak – az erőművek hatékonyság-növelése ellenére a felhasználók inkább a gázra alakítás felé hajlanak, ez helyi, magas technikai rendszerrel történő „bányászatot” jelenthet, ebben kevésbé körvonalazható a sokakban ma is uralkodó hagyományos vajúrmunka-tartalom. Mindehhez olyan emberi-erőforrás háttér szükséges, amely nemcsak önmagában egy hagyományos értelmű „vájár” szakemberben testesül meg, hanem a ma elvárásait ismerő, ismereteit rugalmasan felhasználó, többirányú ismeretekkel rendelkező bányász - szakemberben testesül meg.

A hagyományos felnőtt bányászoktatás a bányamunka szakmáéval szembe (1937) után lett elméleti-gyakorlati képzési időhöz, képesítő vizsgához kötve. A bányász törzsmunkásság megteremtését szolgálta az 1949-től bevezetett iskolarendszerű alap- és középfokú bányász-képzések sora (elektro-lakatos, geológus, mélyfűrő, vajúr – hogy csak ezeket említsük), ezek a kilencvenes években eltűntek a szakmaválaszték sorából. A bányászati képesítések többsége felnőttképzésben, részben más elnevezések és szakmá-csoportok keretében volt elsajátítható. Hosszú éveken át sajátos döntéshozás, értelmezés kísérte a bányászat

ügyét, míg nem a kormány energiastratégiaja és az iskolai vajúrképzés újraindítás-határozata (a Kormány 1870/2013 (XI.22.) sz.) a hazai bányászat jövőjével kapcsolatos feladatokról utat nyit a szakemberképzés újjászervezésére.

A BDSZ fennállásától a szakmakultúra fenntartásán túl korszakosan a képzési szükségletekre is orientáltan kísérte és kísérte figyelemmel a bányászati képzési lehetőségeit. Részt vesz a képzéssel kapcsolatos eszmecsereken, mindvégig figyelemmel a megnövekedett feladatok szakszerű ellátásához szükséges emberi erőforrás felkészítésére, a biztonságos munkavégzésre és a foglalkoztatás fenntartására.

A kormányintézkedés országos következményei között tartjuk számon, hogy bányászati klaszterek alakultak (Borsod, Komló, 2013), megalakult a Bányászati Együttműködési Fórum, Borsodban és Komlón, Tatabányán meg Várpalotán intenzív tananyagkészítés, szervezés történik a vajúrképzés érdekében. A sokféle és szövevényes kezdeményezés a területek újraiparosításának lehetőségét optimistán kezeli – a kormány felhatalmazása birtokában a képzésre jogot szerző képző szervezeteknek (iskoláknak) élni szükséges a lehetőséggel, már portfóliójuk bővítése érdekében is. Az eddigi kezdeményezések az önkormányzatok felelős, gazdaságfejlesztő, munkahelyteremtő igyekezetét is tükrözik, mert az együttműködésre számos vállalkozás szerveződött.

A már elkezdett vagy szüneteltetett, esetleges tervezett bányászat a képzéssel kettős helyzetbe hozza. Egyrészt aktuálisan azonnali szükség van utánpótlásra és képzésre, másrészt a távlatos bányászat-hoz a képzés stratégiai értékű. Ehhez mérten fogalmazódnak meg a képzők feladatai – és ez is indokolja a kettős szakmai képzés (pl. vajúr-közműves, vajúr-ács-állványozó, vajúr-gépkezelő, stb.) megszervezését. Ez nem egyszerű feladat

– a tanulók felkészültsége, motivációja korábban sem volt optimális – ma a duális képzésben még célorientáltabb képzésszervezéssel és tartalmi felkészültséggel közelíthetünk a hatékony képzéshez. Ott, ahol már folyamatos a bányászati tevékenység, a vajúr szakma oktatása történhet, a gyakorlat tényleges körülmények között folyhat (Borsod). A második szakmát időben és tartalomában arányosan, kompendium keretében tanul(hat)ják. Ahol távlatos vagy szünetelő bányászat történik (Mecsek), ott részben a gyakorlati foglalkoztatás esetlegességére tekintettel a vajúr szakma kerülhet kompendiumba, a közvetlen elhelyezkedést biztosító szakma kerül alapképzésre (ács-állványozó-vajúr). Bármely bányászati képzést tekintjük, alapvető feltétel a szakma bányászati gyakorlása. Olyan teljes vertikumu gyakorlatra, mint korábban a tanbánya rendszerben lehetőség volt, ma kevésbé számíthatunk. Mindenesetre a bányászati képzés iskolarendszerben történő újraindítása alkalom a szakmakultúra területi továbbélésére, a hagyományos és más bányászati technológiák bevezetésére az oktatásba, képzésbe.

A magyar közvélemény energiával kapcsolatos ismeretei rendkívül egyenetlenek és a végletek között mozognak. Egy kutatás nyomán (2014- Greenpeace-Szonda Ipsos) a kérdeztettek 87 %-a a megújuló energiákat részesíti előnybe, csupán a 3% értékeli a fosszilis energiákat. Ez érzékelhető a szakmaválasztásban is. A szén európai reneszánsza körvonalozódik ugyan, de korántsem meghatározó. A bányászati képzés azonban nem függhet a végtelen ítéletektől, a megoldásra változatos lehetőségek állnak rendelkezésre. Nemzeti érdek a bányászattal együtt alakuló emberi-erőforrás háttér alakítása, amit a rendelkezésre álló szakértelem, a területi fejlődésben érdekelt önkormányzatok és az energiastratégia kedvezően befolyásol.

dr. Krisztián Béla

Vajúrképzés újakezdve – Komló, 2014

A tapasztalati úton szerzett ismeretek elismeréseként vajúrrá előléptetés évszázados szokását váltotta fel 1937-től a vajúrfoglalkozás tanfolyamhoz, képesítő vizsgához kötött szakmaváltást történt elismerése. A csak felnőtt tanfolyamok mellé 1949-től szerveződött meg az iskolarendszerbe illesztett vajúrképzés, 1949 és 1994 között az évente egyenletlen létszámú iskolarendszerű vajúr- és bányaelektrolakatos képzésben 23 551 fő szerzett szakképesítést.

Komlón 1949-ben kezdődött meg az ipari tanuló- majd szakmunkásképzés két (egy általános /145.számú/ és egy szakirányú /207. számú/ iskolában. Ez utóbbiban 67 tanuló iratkozott be,

közülük 11-en vállalták a vajúr szakmát. Az iskolákat később összevonták, az iskola egy időben kizárólag vajúrokat képzett majd a gazdasági struktúraváltás, a bányászat fokozatos leépülésével eltűnt vajúrigény miatt szakmai-pedagógiai felkészültségével más szakmák képzésével szolgálta a terület szakember ellátását.

A hazai és a mecseki szénnyelvanyag nemzetgazdasági értéke, a hazai energiapolitika kormányprogramba foglalt alakítása megnyitotta a távlatokat a szénbányászat területi újakezdésére. Évek óta több helyt szerveződik akció bányák újraindításáért, az ifjúsági képzés megindításáért, több helyt alakultak bányászklaszterek az ipari kama-

rak együttműködésében.

A kimunkált szervezet és tananyag birtokában a komlói Kökönyösi Oktatási Központ szakiskolájában 2014. szeptember 1-én ünnepélyes tanévnyitón indították újra az ifjúsági vajúrképzést.

Ebben az évben 12 tanuló kezdte meg tanulmányait. Húsz év telt el az utolsó komlói vajúrképzéstől (1994). Az évtizedek alatt remények és tervek születtek – az újakezdés következetes komlói képviselete és a bányász szakma szakértő együttműködése tette lehetővé az újraiparosításához is kapcsolható bányász-képzés újakezdését, a Jó szerecsént! jegyében.

K.B.

Emléktábla a szakiskola falán

Újraindult a bányász-képzés Nógrádban

„Nagybányán 65 évvel ezelőtt indult a bányai szakmunkásképzés, 1949 - 1989 között 2195 vajúr és 329 bányaelektro-lakatos végzett ezekben az épületekben.”

Ezek a sorok azon a szénfekete márványablán olvashatók, amelyet Bányóterenyén, a Fáy András Szakképző Iskola és Kollégium falán, a bányai szakmunkásképzés indulásának 65. évfordulója alkalmából avattak szeptember elején. Gembiczki Ferenc, a szakiskola igazgatója ünnepi köszöntőjében az elmúlt évtizedek történéseit idézte. Azt többek között, hogy a 46 tanuló, akik az ország különböző részéből verbuválódtak sokoldalú, jó képzést kaptak. Szavai nem maradtak viszonzatlanok. Tóth Imre, szuhai nyugdíjas vajúr arról beszélt, elsőként a szorospatáki bányában hasznosította a bátonyi vajúrképző iskolában tanultakat. Munkásévei

alatt több bányát is megjárta, vajúrként, csapatvezetőként, bányamentőként egyaránt jól hasznosította a szakiskolában tanultakat.

Rákos József, a bányászszakszervezet Nógrád megyei bizottsága elnökének beszéde a bányászok megyei történetéről szólt. S arról, hogy a vajúrtanulók a bányát jól ismerő, gyakorlott bányászoktól sajátították el a gyakorlati munkát. Szükség volt a munkásokra, hiszen a fejlődő ipar, a lakosság, szénigénye egyre nőtt, amelyet ki kellett elégíteni.

Becső Zsolt, Nógrád Megye Közgyűlésének elnöke, országgyűlési képviselő mondandójában kiemelte : Nógrád településeit a bányá, a szén indította el a fejlődés útján. Mintegy 130 települést érintett fénykorában a bányászat és 13 - 14 ezer embernek adott munkát. Most, hogy újraindul a bányász-

képzés reményét fejezte ki, eljöhöz az az idő, amikor a bányászat gazdagabbá teszi Nógrádot.

Avatóbeszédet Jászai Sándor, a Magyar Bányászati és Földtani Hivatal elnöke mondott. Emlékeztetett arra, hogy a bányá, mennyi mindent adott dolgozóinak, a bányász lakta településeknek. Mint mondotta, úgy tűnik, vannak biztató jelek, van kormányzati szándék a szénbányák újraindítására, az energiafüggetlenség mérséklése jegyében, a gazdaság követelményrendszerének megfelelően. Újra kell „termelni” a szak tudást is, a szándékot örökíti meg az emléktábla avatás.

Ezt követően az emlékezés hervadhatatlan koszorú, virágai lepték el az emléktábla falát.

A rendezvényt a Bányóterenyeyi Lokálpatrióták Társasága és a Fáy András Szakképző Iskola és Kollégium

✂ Dr. Kovács József ✂ 1937-2014

Mély megdöbbenéssel fogadtuk a hírt: dr. Kovács József, a BDSZ egykori ellenőrző főorvosa, kollégánk és barátunk, mindnyájunk „dokija”, itt hagyott minket.

Egy Komárom megyei kis településen született, és élt egyetemi tanulmányainak megkezdéséig. Itt ismerkedett meg az emberek megéltetését jelentő kemény fizikai munkával, mely felnőtt kor elhivatottságát is megalapozta. Itt sejtett fel benne talán először az emberek iránt érzett felelősség, melyet végül is az orvosi hivatás felé fordította érdeklődését.

A budapesti Orvostudományi Egyetemen diplomázott, 1962-ben, summa cum laude kitüntetéssel, majd évekig tanársegédként dolgozott a Kardiológiai Intézetben.

Pályája során körzeti orvosként, nagy tapasztalatokra tett szert a betegellátásban, a baleseteket szenvedettek mentőszolgálatán, megismerve a magyar egészségügy ellátórendszer struktúráját, társadalmi gyakorlatát.

A SZOT Társadalombiztosítási Főigazgatóság Egészségügyi Főosztályára kerülve 1975-ben került kapcsolatba a bányászati munka és üzemegészségügyi rendszerével, kapott feladatokat a fejlesztésekre.

1984-ben a BDSZ állományába került. Munkáját a bányai egészségügy szervezeteinek kiépítésére helyezve, a szakszervezet politikai támogatásával, a vállalatok erőforrásainak bevonásával, sikeresen oldotta meg.

A Bányai üzem-egészségügyi Szolgálat az alapellátáson, a járóbeteg-ellátáson túl, szakorvosi ellátást is biztosított a vállalat dolgozóinak (fogászat, reumatológia, sebészet, nőgyógyászat) a szakrendeléseken keresztül.

A bányavállalatok szinte kivétel nélkül saját fenntartású üdüloket építettek, melynek felügyeletét a leányfalusi gyermeküdülövel együtt, a BDSZ ellenőrző főorvosa látta el.

Munkásságához kapcsolódik a hévízi bányász gyógy- és szanatórium üdülo fejlesztése, a sikondai szanatórium fejlesztése, a jósvafői gyógy-terápiás szanatórium létesítése, szakmai ellenőrzése. A balatonfüredi Szív-kórházba és az Állami Egészségügyi Rehabilitációs Intézetbe történő beutalási kontingens biztosítása is az ő érdeme.

Komoly erőfeszítéssel sikerült elérnie, hogy a bányai üzem-egészségügyben dolgozó orvosok és szakkolgozók szénjárdóságban és hűségjutalomban részesüljenek.

A bányászat tervszerű termelés-csökkenése és korszerűsítése során életbe lépő szociális és munkajogi szabályok, rendelkezések, kimunkálásában meghatározó szerepet vállalt.

Nyugállományba vonulását, 1998-at követően, haláláig tagja volt és rendszeresen részt vett a Magyar Tudományos Akadémia Bányászati és Ergonómiai Tudományos Tanács munkájában, ahol nemzetközi tapasztalatokat is szereve, aktív részese volt a meghatározott idejű földalatti szolgálati időhöz rendelt bányász nyugdíj és rehabilitációs ellátások szabályainak, feltételeinek kidolgozásában.

Kollégáival, a bányászatban dolgozókkal közvetlen, megértő és segítő viszonyt ápolt.

A bányamunkások eredményes gyógy-ellátása, kórházi, klinikai ellátása, beutalása, annak volt köszönhető, hogy az egészségügyi kormányzattal, az állami kórházakkal, klinikákkal élő kapcsolatban állt.

Szakmai ars poeticájának tekintetbe, hogy a bányamunka az emberi szervezetet ért nehéz fizikai munka és egészségre különös ártalmas hatások csökkenjenek, és kivédésére, megelőzésére minden lehetőséget és forrást igénybe kell venni.

Nagy figyelmet fordított a mindenkori tudományos, technikai, társadalmi változásokra, valamint a jogrendszer, továbbá a nemzetközi tapasztalatok hasznosítására.

Szakmai életútja során rendszerek voltak a bányai üzem kollokviumok tudományos értekezések.

A bányászatban végzett hosszú, érdemes és eredményes munkája elismerésével nem halmozta el az élet. 1981-ben a Munka Erdemrend Bronz Fokozatát, 1987-ben Kiváló Orvos kitüntetést kapott, és kétszer részesült Kiváló Bányász kitüntetésben.

A bányászszakma, a szakszervezet, dr. Kovács József, mint a szakmai egészségügy öröke, az egészséges bányaelegségügy megteremtésének rendíthetetlen őrzőjére fog emlékezni.

Hagyatéka arra kötelezi a szakmát, hogy a jövőben is őrizze meg és fejlessze a bányaelegségügyet, a bányászatban elért eredményeket, védi meg, őrizze meg a munkások egészségét, segítse elő egyéni boldogulását, és azok, akik ezért tesznek az egészségügyben, kapjanak méltó elismerést.

Kedves Jóska! A bányászok köszöntésével kívánunk neked utolsó Jó szerencsét!

Nyugodj békében!

Bányászok tisztelegnek az emléktábla előtt. Közülük Tóth Imre /jobb szélen / az egykori vajúrtanuló

szervezte. A rendezvény után a lokálpatrióták társasága megtartotta soron következő összejövetelét. Kövesi Tibor elnök Kasó Attila bányászati miniszteri biztost és Simon Tibor salgótarjáni tankerület

igazgatót köszöntötte, akik szakmai előadást tartottak a nógrádi bányászat lehetőségeiről és a 25 év után újjáéledő vajúrképzésről.

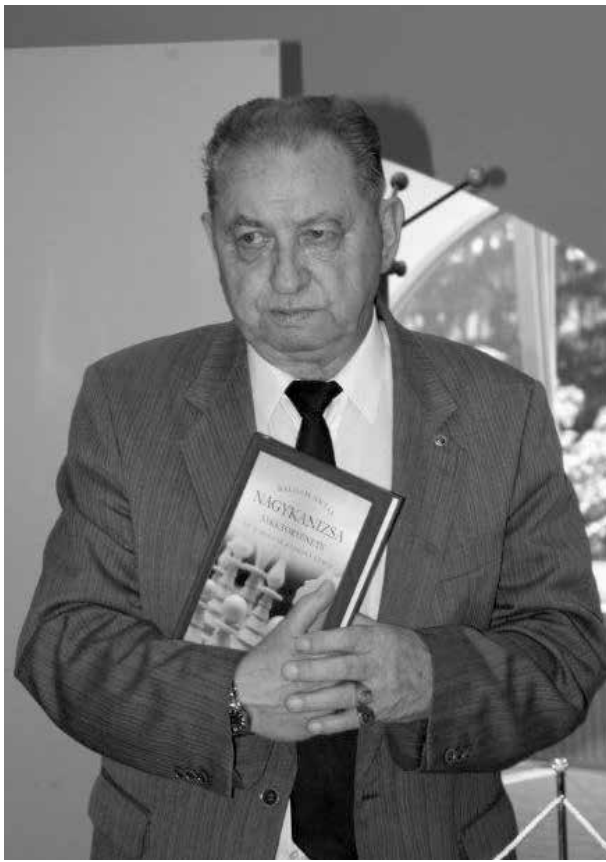

Könyv Nagykanizsa sakk történetéről

Balogh Antal szaktársunk, a MOL Bányász Hírlap főszerkesztője életében egy nagyon jelentős esemény lebonyolítására került sor Nagykanizsán, a Halis István Városi Könyvtár nagytermében 2014. május 23-án délután 13:30 órai kezdettel. A Nagykanizsai Városi Sakkszövetség szervezésében ünnepélyes keretek között mutatták be Tóni barátunk könyvét, amelynek címe: Nagykanizsa sakk története, Út a bajnoki címig.

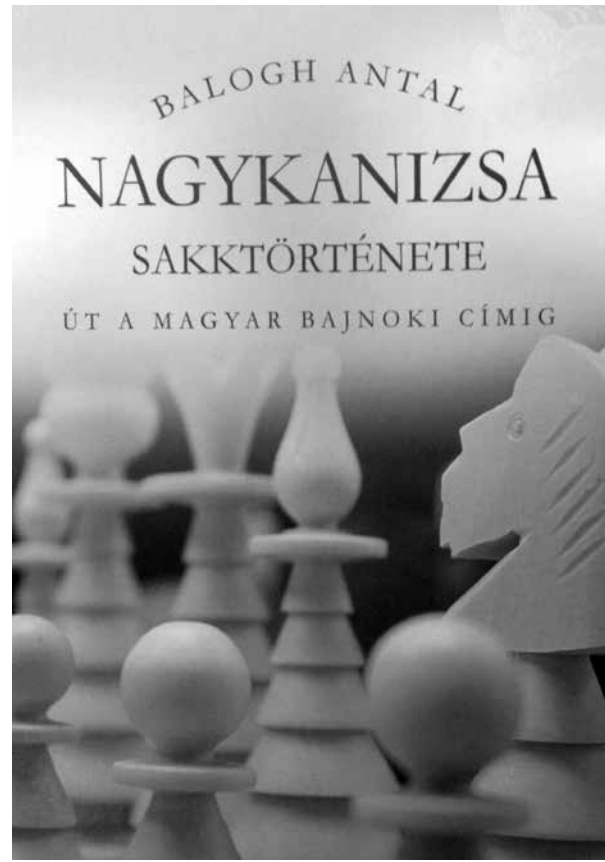
A 423 oldalas, tartalmában és küllemében is rendkívül reprezentatív kiadványt méltatta Czupi Gyula könyvtárigazgató, bevezetője után Cseresnyés Péter a Város polgármestere, Mészáros Attila, a Magyar Sakkszövetség főtájkára, Nádasi Tamás az Aquaprofit Zrt elnök-vezérigazgatója, a Városi Sakkszövetség elnöke, majd Tóni meghatottan szölt a könyv elkészültének körülményeiről, megköszönte a közreműködők segítségét és érdekességképpen felelevenített a kanizsai sakk történetéből néhány különösen szép, emlékezetes epizódot.

Az ünnepélyes könyvbemutató állófogadással zárult, amelynek során és azt követően is Tóni derekasan állta a dedikálásra várak népes hadát. Az ünnep este a bajnokavató ünnepséggel folytatódott, ahol szegény barátunk úgy fél tíz körül tudta befejezni a dedikálás műveletét, itt ugyanis az ismételt magyar bajnok Aquaprofit Nagykanizsa sakk vezetői tartottak erre igényt. Hát

igen, ez a Tóni napja volt, nem is akármilyen, azt hiszem, amíg él erre emlékezni fog.

Természetesen szűk csapatunk, Lakatos Péter, Varga Zoltánné, Pöcze János, Szalai Géza ott voltunk az ünne-

pen és gratuláltunk a sporttörténelmet író barátunknak.

Szalai Géza

Kongresszusi előkészületek

A BDSZ XXXIV. kongresszusát, a BDSZ országos tanácsa – 2014. november 13-14-ére hívta össze. A küldöttek meghallgatják és megvitatják az OT beszámolóját, az elmúlt öt évben végzett munkáról. Ezt követően megválasztják a BDSZ elnökét, alelnökeit, valamint a Számvizsgáló Bizottság elnökét. Utána kerül sor a BDSZ következő öt évre szóló programjának a vitájára, illetve elfogadására.

Szeptember tizedikén került sor a Magyar Szakszervezeti Szövetség Szövetségi Tanács kongresszust megelőző ülésére, amelynek napirendjén több téma szerepelt. Elsőként a Sajtószakszervezet szövetségbe történő felvételi kérelmet tárgyalta meg a testület, majd hozott elfogadó határozatot. Másodjára a MaSzSz 2014. évi költségvetésének elfogadása szerepelt napirenden. A Szövetségi Tanács elfogadta az előterjesztést. Ezt követően a Magyar Szakszervezeti Szövetség 2014. november 21-22-ei kongresszusának előkészítésével kapcsolatos feladatok megvitatása, és a szükséges döntések meghozatala következett.

A kongresszusokról a Bányamunkás következő számában részletes tudósítással számolunk be olvasóinknak! (A szerk!)

Egy bányász költő emlékére

„Tisztelt Főszerkesztő úr! Sebestyén Lajos bányász költőt, több évtizedig ismertem. Nyugdíjas korunkban egy kis létszámú irodalmi kört alkottunk a Tatabánya - Kertvárosi Bányász Művelődési Otthonban. A kezdeti fellángolás azonban csak pár évig tartott. Elmaradoztak az emberek.

Sebestyén Lajosnak két kis könyvecskéjét a bányászszakszervezet adta ki. Hiszen az egész verses anyag róluk, munkájukról, főleg a földalatti életről szólt. Nem szégyellte bevallani, hogy az elnehezült kezében eleinte bizony nehezen ment a tollforgatás. Baj volt a helyesírással és baj volt sokszor a mondat szerkesztéssel is.

Aldón emlegette Váci Mihályt, akit nem csak barátjának, hanem tanítómesterének is tekintett. Az ő biztatására folytatta a munkát és éltette a reményt, hogy egyszer többre viszi majd, mint dolgos, szorgalmas társai. Derűlátó, mosolygó, bizakodó ember volt. Ám a sors, mint nagyon sokunknál, nála is közbeszólt.

Miután elvesztette feleségét, hú tárását, ránehezültek a napok. Az időskori és a földalatti munkában szerzett betegségek egyre jobban kedvét szegték. Lassan már járnai sem tudott. Így került Szociális Otthonba, egy hatágyas szobába. Egy vasgőz, egy bádog éjjeli szekrény lett a birodalma. Nem bírta sokáig elviselni ezt az állapotot. Szeptemberben már két éve lesz, hogy itt hagyott bennünket.

Ki tudja, hol sárgulnak, hol semmisülnek meg az írásai, amit életében nem tudott kiadni?

Fájó volt a búcsúzás.
Tatabánya, 2014. április 28.”

Lajos bácsi verseit több alkalommal is közölte a Bányamunkás. Rá emléke-

zünk a fenti cikk szerzőjének, a szintén bányász költő, BDSZ Művészeti Nívódíjas, Takácsné Csente Juliannának versével. (A Szerk!)

Szénporos volt arcod....

(Sebestyén Lajos emlékére)

Nyolcvanhat évet adott Neked a Teremtő.
Nyolcvanhat év rengeteg idő.
Bányász voltál, s szénporos volt arcod,
Szívlapát nyelétől kérgesült a markod.

Reszkető kezede mégis tollat fogtál,
Hófehér papírra szép sorokat róttál:
Bányász élet lent a mélyben.
Pislákoló lámpafényben,
Könyveidben mindörökké fenn marad.

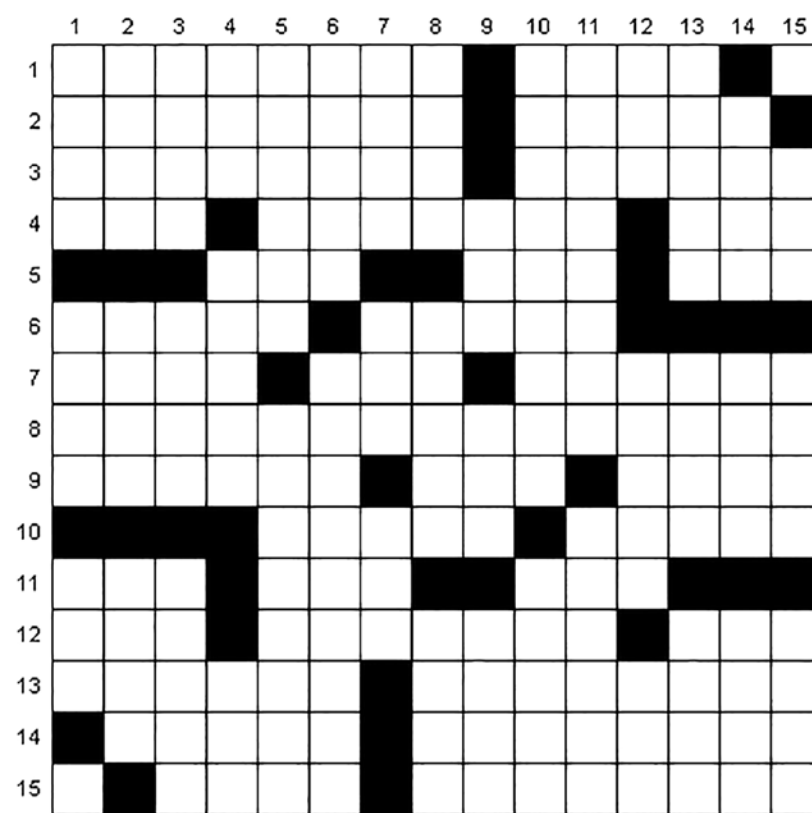
Régi emlékeim előtörnek.
Más már arcod, mint akire visszanézek.
Időközben egyre jobban átváltozott,
Temetői föld mélyében megnyugodott.

Angyalok kara zengi, a bányász dalokat.
Öleld szívedre a pájtásaidat.
Akik az óta szintén sirba szálltak.

Búcsúzom tőled, a munka hősetől.
Búcsúzom a szorgos Bányász-költőtől.
„Szerencse fel - szerencse le”,
A bányász is meghal,
Hiszen Isten teremtette.

Tatabánya, 2012.

Érdekességek az aranybányászatról

VÍZSZINTES: 1. Egykori aranybányások emlékét őrző, fából faragott szobrok láthatók Telkibányán 1996 óta. Az Árpád-korban híres bánya működött itt. Hegységünk, ahol Telkibánya fekszik. – Figyelmezteti. 2. Esőben úgy irányít valakit, hogy tető legyen a feje felett. – Préselő. 3. Füre helyezi a takarót. – Egy északi és egy déli USA-államot is neveznek így. 4. Rakéta része! – Okmányokat könyvbe vezető hivatalnokok. – Kft., angolul. 5. Képes Történelmi Atlasz, rövidítve. – Genetikai információkat hordozó anyag, a dezoxi-ribonukleinsav rövidítése. – Amerika online, szintén röviden. 6. Túl nagy fényt áraszt. – Költőnk: Csokonai ... Mihály. 7. Oxigén, vanádium és ein-

teium vegyjele. – Óra betűi. – Az erdélyi Szilágy megye székhelyére való polgár. 8. Üzbegisztán része, ahol a világ legnagyobb felszínű nyitott bányája fekszik. Együttal a világon a negyedik legnagyobb aranybánya, ahol az 1960-as évek végén indult a munka. 9. Őszinte vonzalmat érez valaki iránt. – Árpád-házi királyunk volt (Sámuel). – Mire kel, aki elutazik? 10. Ismert vezető politikus (Mihály). – Virág is, női név is. 11. Ilona becézve. Az egykori rádiós Szabó család szereplője is. – Ipari Termékosztályozás, röviden. – Bolgár és osztrák autójel. 12. Erősen egynemű betűi. – Szomszéd ország, ahol két új aranybányát terveznek megnyitni a közeljövőben. – Daniel angol becézése. 13. Úgy szól a rádió, hogy közben kellemetlen zaj is hallható. – Bár Magyarországon jelenleg nem működik aranybánya, azért kutatások folynak. Feltételezik, hogy a föld aranyat rejt a Velencei-hegység, Tokaj, Recsk és Sopron környete mellett még egy hegységünkben is. Neve? 14. Igaznak fogadná el. – Lakmározni.

15. Olasz tulajdonú benzinkutak hálózata. – Túl sok alkoholt töltök neki.

FÜGGŐLEGES: 1. Egyik megyénk. – Szavazat. – Ésszerűtlen: ...acionális. 2. Városunk is, férfinév is. – Ismert versrészlet Petőfítől: „Habár felül a gálya, alul a víznek árja, azért ... az úr!” – Ismert dalszerző és énekes volt (Tamás). 3. Ismert tévés (Kriszta). – Aki tisztességes, annak egy szólás szerint mije tiszta? – Arany nemzetközileg használatos súlyegysége. 31,1035 gramm=1 ... 4. Pécsi Tudományegyetem, röviden. – Könyörgéssel, könnyekkel ér el valamit. – Zsineg páros betűi. 5. Már messziről árukkodott róla. – Levente és Renáta becézett alakja. 6. Ismert népdal: ... ropogós cseresznye. – Tanítást, tanulást segítő eszköz. 7. Csinos és tiszta. – Kutya hangja. – Sirok vára ma. 8. Ismert szegedi irodalmár (Mihály). – Hírmondó. Valamiből az utolsó. – Ismert színésznő (Anita). 9. Tudati egynemű betűi. – Kén és bárium vegyjele. – Fejlődne, egyre nagyobb lenne. 10. Ország. Ott működik a világ legnagyobb aranybányája, Pápa szigetén. 106 milliószor 31,1035 gramm aranyat rejt. – Tünni, elviselni valamit. 11. Két testrésznünk. – Helyesen elrendez valamit. 12. Szemüveg tartója. – Női név. – Ázsia része! 13. Női név is, virág is. – Attila becézve. – Íté a bíró. 14. Gertrudis öccse a Bánk bánban. – Hidrogén, argon és kén vegyjele. – Évben, évében latin szóval. 15. Dal betűi keverve. – A valóságnak megfelelő. – Gyámoltalan alak: ...nyám.

Beküldendő a vízszintes 1., 8., 12. és 13., valamint a függőleges 3., továbbá 10. sorból a vastag betűs meghatározások megfejtése.

A megfejtések, sorrendben:
Zempléni. Kizil-Kum sivatag.
Románia. Börzsöny. Uncia. Indonézia.

A rejtvény pályázat nyertesei

A májusi rejtvényünk helyes megfejtése: AMIG SZÍVÜK DOBOG; ÜLNEK A CSÁKÁNYOK.

A nyertese: Bajnóczy Ilona, 1117 Budapest, Váli u. 6, Lázár Balázsné, 2855 Bokod, Fő u. 37, Lőrincz Józsefné, 2840 Oroszlány, Rákóczi út 25. II. 9.

A nyereményeket postán küldjük el.

BÁNYAMUNKÁS

A BÁNYA-, ENERGIA-
ÉS IPARI DOLGOZÓK
SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA

Főszerkesztő: Hámori István Péter • Szerkesztőség: 1068 Budapest VI. Városligeti fasor 46-48.

Telefon: 322-1226; 351-7758 • Fax/üzenetregző: 351-7758 • E-mail: bdsz@banyasz.hu •

A bányamunkásban megjelent cikkek interneten is hozzáférhetők: www.banyasz.hu • Kiadja a

Nyomdort Kft. • Telefon/fax: 06 29 497-859 • Felelős kiadó: Rabi Ferenc • ISSN 0133-6630